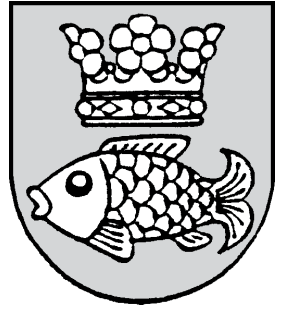

Kálnické ozveny

Zdarma pre občanov Kálnice

Ročník XIX.

číslo 1 - máj 2015

OBEČNÁ ZABÍJAČKA

Foto: Ing. J. Krchnavý

OBEČNÉ ZASTUPITEĽSTVO INFORMUJE

Obecné zastupiteľstvo sa od 1. 10. 2014 do 18. 5. 2015 zišlo sedemkrát a prijalo nasledovné uznesenia.

33.OcZ – dňa 15. 10. 2014

Uzn.č.192-2014/Z - berie na vedomie Záznam z následnej finančnej kontroly príjmovej a výdavkovej časti rozpočtu za 1. polrok 2014.

Uzn.č.193-2014/Z - berie na vedomie Správu na úseku vodného hospodárstva za 1. polrok 2014.

Uzn.č.194-2014/Z - poveruje Mgr. M. Roháčkovú, riaditeľku ZŠ s MŠ, aby do 30. 3. 2015 zabezpečila certifikát na herné prvky umiestnené v priestoroch ZŠ s MŠ.

Uzn.č.195-2014/Z - schvaľuje program verejného zhromaždenia občanov.

Uzn.č.196-2014/Z - schvaľuje výberovú komisiu na výber dodávateľa prác spojených s rekonštrukciou cesty na „Drahy“ v zložení Ing. D. Bednárík, E. Krchnavá a Ing. Šťastný.

Uzn.č.197-2014/Z - berie na vedomie Zápis zo zasadnutia bytovej komisie (prideľovanie bytu p. Patrícii Dedíkovej).

IV. mimoriadne OcZ – dňa 29.10.2014

Uzn.č.198-2014/Z - súhlasí s predajom nehnuteľností zapísaných v LV č. 1 k. ú. Kálnica na základe VOS č. 01/14 podľa § 9 a zákona č. 138/1991 Zb. v prospech spoločnosti EUROfinac s.r.o., Klariská č. 6, 811 03 Bratislava za sumu 56.098 Eur.

Uzn.č.199-2014/Z - schvaľuje spôsob predaja KN-C parc. č. 3489/34 zpl. o výmere 100 m² v k. ú. Kálnica priamym predajom z dôvodu hodného osobitného zreteľa podľa Zák. č. 138/1991Zb., § 9a, ods. 8 písm. b. Pozemok je zastavaný stavbou vo vlastníctve nadobúdateľa vrátane príľahlej plochy, ktorá svojim umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou v prospech spoločnosti EUROfinac s.r.o., Klariská 6, 811 03 Bratislava za cenu 700.- Eur

34.OcZ – dňa 11. 12. 2014

Uzn.č.200-2014/Z - berie na vedomie Stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu obce na roky 2015-17.

Uzn.č.201-2014/Z - schvaľuje zostavenie a predkladanie rozpočtu bez programovej štruktúry

Uzn.č.202-2014/Z - schvaľuje pre SCŠPP v Kálnici Mgr. Ďuríkovú výšku finančných prostriedkov 95 % z financií, ktoré obec dostane v podielových daniach.

Uzn.č.203-2014/Z - ukladá starostovi obce, aby do programu najbližšieho zasadnutia OcZ zaradil aj doplnený rozpočet ZŠ s MŠ v členení ako predkladá obec a v úlade so zákonom 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Uzn.č.204-2014/Z - schvaľuje Návrh rozpočtu na rok 2015 a berie na vedomie Návrh rozpočtu na roky 2016 a 2017.

Uzn.č.205-2014/Z - schvaľuje zloženie inventarizačných komisií a ukladá vykonať inventúru do 31.12.2014.

Uzn.č.206-2014/Z - berie na vedomie Návrh plánu kontrolnej činnosti na 1. polrok 2015.

Uzn.č.207-2014/Z - nesúhlasí s uzatvorením zmluvy o spolupráci s firmou Firex Slovakia.

Uzn.č.208-2014/Z - nesúhlasí s uzatvorením zmluvy na združenie finančných prostriedkov a úhradou poplatku vo výške 160.- Eur.

Uzn.č.209-2014/Z - súhlasí so zrušením rubriky „Napiš svoj názor“ na internetovej stránke obce k 1.1.2015.

Uzn.č.210-2014/Z - schvaľuje Návrh zmeny rozpočtu 4/2014.

Uzn.č.211-2014/Z - nesúhlasí s účasťou našej obce v knihe „Slovensko z pohľadu vtákov“.

Uzn.č.212-2014/Z - schvaľuje správu „Hospodárenie v obecných lesoch v r. 2014“.

1.OcZ ustanovujúce – dňa 15. 12. 2014

Uzn.č.1-2014/Z

A. Berie na vedomie

1. Výsledky voľby starostu a volieb do obecného zastupiteľstva.
2. Vystúpenie novozvoleného starostu.

B. Konštatuje, že:

1. Novozvolený starosta obce Ing. Ján Krchnavý zložil zákonom predpísaný sľub starostu obce.
2. Zvolení poslanci obecného zastupiteľstva zložili zákonom predpísaný sľub poslancu obecného zastupiteľstva: MUDr. Lenka Benáková, Milan Borcovan, Mgr. Jaroslava Ďurcová, Ing. Milan Ďuriš, Ing. Ján Hrnčiarik, Daša Kmeťová, Anna Krchnavá, Žaneta Potočková, RNDr. Ingrid Ševčíková.

Uzn.č.2-2014/Z - poveruje poslankyňu RNDr. Ingrid Ševčíkovú zvolávaním a vedením zasadnutí obecného zastupiteľstva v prípadoch podľa § 12 ods. 2 prvá veta, ods. 3 tretia veta, ods. 5 tretia veta a ods. 6 tretia veta zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Zároveň starosta ustanovuje RNDr. Ingrid Ševčíkovú za zástupkyňu starostu.

Uzn.č.3-2014/Z - zriaďuje obecnú radu; volí za členov obecnej rady poslancov RNDr. Ingrid Ševčíkovú, Annu Krchnavú, Milana Borcovana.

Uzn.č.4-2014/Z - zriaďuje komisie, a to:

- komisia výstavby, ochrany životného prostredia a majetkoprávne záležitosti
- komisia finančná, pre cestovný ruch a podnikanie
- komisia sociálna
- komisia pre kultúru, školstvo, šport a prácu s mládežou
- zbor pre občianske záležitosti;
- určuje náplň práce komisií
- volí predsedu:
- komisie výstavby, ochrany životného prostredia a majetkoprávne záležitosti: Anna Krchnavá
- komisie finančnej, pre cestovný ruch a podnikanie: RNDr. Ingrid Ševčíková
- komisie sociálnej: MUDr. Lenka Benáková
- komisie pre kultúru, školstvo, šport a prácu s mládežou: Mgr. Jaroslava Ďurcová
- zboru pre občianske záležitosti: Ing. Miroslav Borcovan
- povereného poslanca pre Dobrovoľný hasičský zbor: Milan Borcovan
- povereného poslanca pre telesnú výchovu a šport: Ing. Ján Hrnčiarik
- schvaľuje sobášiacich: starosta Ing. Ján Krchnavý, poslankyňa RNDr. Ingrid Ševčíková

Uzn.č.5-2014/Z - mesačný plat starostu Ing. Jána Krchnavého vo výške 2.057,00 Eur.

2.OcZ – dňa 4. 2. 2015

Uzn.č.6-2015/Z - berie na vedomie kontrolu prijatých uznesení.

Uzn.č.7-2015/Z - schvaľuje zloženie Komisie výstavby, OŽP a majetkoprávnej.

Uzn.č.8-2015/Z - schvaľuje zloženie Komisie sociálnej.

Uzn.č.9-2015/Z - schvaľuje zloženie Komisie pre kultúru, školstvo, šport a prácu s mládežou.

Uzn.č.10-2015/Z - schvaľuje zloženie Komisie finančnej, pre cestovný ruch a podnikanie.

Uzn.č.11-2015/Z - schvaľuje zloženie ZPOZU.

Uzn.č.12-2015/Z - súhlasí s uzatvorením Zmluvy o spôsobe a podmienkach využívania uvedených parcel k. ú. Kálnica a osobitných dojednaniach o odbere vody z obecného vodovodu.

Uzn.č.13-2015/Z - berie na vedomie Správu z vykonanej následnej finančnej kontroly v TJ Zavažan Kálnica.

Uzn.č.14-2015/Z - berie na vedomie Správu z kontrolnej činnosti za rok 2014.

Uzn.č.15-2015/Z - schvaľuje harmonogram zasadnutí OcZ na rok 2015.

Uzn.č.16-2015/Z - súhlasí, aby sa na internetovej stránke obce zverejňovali len príspevky, v ktorých je jednoznačne uvedený autor príspevku alebo organizátor podujatia.

Uzn.č.17-2015/Z - súhlasí, aby členkou Školskej rady bola p. Žaneta Potočková

Uzn.č.18-2015/Z - súhlasí, aby KO v roku 2015 vyšli dvakrát.

3.OcZ – dňa 13. 3. 2015

Uzn.č.19-2015/Z - ukladá riaditeľke ZŠ s MŠ p. Mgr. M. Roháčkovej, aby do najbližšieho zasadnutia OcZ doplnila čerpanie rozpočtu za 2012-14 a rozpočet ZŠ s MŠ Kálnica 2015-2017 v členení, ako predkladá obec a v súlade so zákonom 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Uzn.č.20-2015/Z - berie na vedomie kontrolu prijatých uznesení.

Uzn.č.21-2015/Z - súhlasí s odpredajom 2 ks akcií, ktoré vlastní obec Kálnica v Prima banke Slovensko za súhrnnú cenu 1200,- Eur.

Uzn.č.22-2015/Z - vyhlasuje voľby hlavného kontrolóra obce Kálnica s úväzkom 25%.

Uzn.č.23-2015/Z - schvaľuje návrh Dodatku č.3 k VZN č.8/2012 o určení výšky dotácie.

Uzn.č.24-2015/Z - berie na vedomie termín, čas a program osláv 70. výročia oslobodenia obce.

Uzn.č.25-2015/Z - schvaľuje Cenu stočného pre rok 2015 vo výške 1,27,- Eur/m³.

4.OcZ – dňa 29. 4. 2015

Uzn.č.26-2015/Z - berie na vedomie kontrolu prijatých uznesení.

Uzn.č.27-2015/Z - berie na vedomie organizáciu podujatia „Stavanie mája“ a schvaľuje ceny nápojov.

Uzn.č.28-2015/Z - zvolilo do funkcie hlavného kontrolóra obce Kálnica na obdobie od 1. 5. 2015 do 30. 4. 2020 p. Emiliu Krchnavú.

Uzn.č.29-2015/Z - súhlasí s nákupom nových uniforiem pre členov DHZ vo výške 1000,- Eur.

Obecná rada od 1. 10. 2014 do 18. 5. 2015 zasadala dvakrát s nasledovným programom:

1. OcR-dňa 21. 1. 2015 - 1. Príprava zasadnutia OcZ.
2. Projekt cintorín - projektová dokumentácia, stavebné povolenie.
3. Príprava obecnej zabijačky - termín, oslovíť mäsiarov, zavolať prípravný výbor.
2. OcR-dňa 15. 4. 2015 - 1. Stavanie mája.
2. Voľba hl. kontrolóra.
3. Príprava zasadnutia OcZ.
4. Multifunkčné ihrisko.

V Kálnici, 14. 5. 2015, RNDr. Ingrid Ševčíková, zástupkyňa starostu.

PÁN STAROSTA, NA SLOVÍČKO!

1. Nový rok začal aj po novom čo sa týka zloženia poslancov OZ. Ako sa vám spolupracuje s prevažne „babským“ kolektívom?

Voľby vždy v 4-ročnom cykle priniesú i niektoré zmeny v zložení poslaneckého kolektívu. Vo volebnom období 2015–2018 dali občania opätovne dôveru piatim poslancom z končiaceho OZ, čo možno hodnotiť ako prejav ocenenia ich doterajšej práce. K nim prišli štyria noví, mladší poslanci. Omladenie zastupiteľstva dáva predpoklad väčšej aktivity a väčšej energie najvyššieho orgánu obce. A bude veľmi potrebná, lebo v začínajúcom sa volebnom období nás čaká množstvo náročnej a zodpovednej práce. Rozbiehame niekoľko investičných projektov – zateplenie budovy MŠ, rekonštrukcia domu smútku, pripravujeme výstavbu multifunkčného ihriska a stále hľadáme možnosti na zaistenie finančných prostriedkov pre vybudovanie kanalizácie. Prvé zasadnutia naznačujú, že v zastupiteľskom zbore s dvojtretinovou prevahou žien je dostatok vôle venovať maximum úsilia práci pre obec a v prospech jej občanov. Rokovania nového zastupiteľstva boli vecné a konštruktívne, preto môžeme hodnotiť spoluprácu viac ako dobrú. Želám si, aby tento pozitívny trend a prístup vydržal po celé volebné obdobie.

2. Pekným podujatím na konci zimy bola obecná zabíjačka. Myslite si, že sa ju podarí zopakovať aj o rok?

Obecnú zabíjačku sme organizovali po prvýkrát a troška s obavami sme očakávali, aký bude ohlas medzi občanmi, aký bude záujem o prichystané zabíjačkové dobroty. Kúpili sme jednu celú a jednu polovicu ošípanej, z ktorej tradičné výrobky pripravili naši majstri mäsiari, pán Jozef Lintner so synom Liborom, samozrejme, s výdatnou pomocou členov obecného zastupiteľstva a pracovníkov obce. Nakoľko ani jeden z nich za dvojdňovú námahu a kvalitne odvedenú prácu nechcel žiadnu odmenu, dovoľte mi aj na tomto mieste vysloviť veľké ĎAKUJEM za ich ochotu a nezištnú pomoc. O kvalite nimi pripravených výrobkov hovorí skutočnosť, že sa bleskovo minuli. Tento fakt, spolu so záujmom občanov sú pre vedenie obce výzvou i záväzkom, aby sme obecnú zabíjačku pripravili i na budúci rok a vychádzajúc z tohtoročných skúseností, na ešte vyššej úrovni, hlavne čo sa týka pestrosti, množstva výrobkov a celkovej organizácie podujatia.

3. Ako je to s oblievačmi na veľkonočný pondelok? Darí sa túto tradíciu udržiavať pri živote?

V minulosti bývalo na Veľkú noc, predovšetkým na veľkonočný pondelok, veselo po celej obci. Zdá sa však, že časy sa menia aj v tomto ohľade. Nositeľmi šibačkových a oblievačových tradícií zostávajú už len naši najmenší – škôlkari a školáci. Po celej obci je nemožné vidieť chlapcov, či dievčatá v kroji, ako tomu bolo kedysi a ako to možno ešte i dnes vidieť v niektorých susedných dedinách. Asi to má na svedomí dnešná moderná doba, ktorá tradíciám príliš nepraje. Zdá sa, že neostáva iné, len sa s vývojom zmieriť. Alebo sa nájde niekto, možno spomedzi priaznivcov folklóru, ktorí bezpochyby u nás sú, kto sa pokúsi vo veľkonočných tradíciách pokračovať?

4. Pri stávaní mája prekvapili mladí – predviedla sa začínajúca rocková kapela! Kto prišiel s touto myšlienkou – zapojiť mladých muzikantov z obce?

Členovia komisie pre kultúru prišli s návrhom, aby sme postavenie mája, ktoré každoročne zabezpečujú hasiči, obohatili aspoň o krátky kultúrny program. Poslanec Milan Borcovan odporučil začínajúcu hudobnú skupinu, zloženú zo žiakov základnej umeleckej školy. Hrou na bicie nástroje sa v kapele predstavil Tomáško Bôžik z Kálnice (na fotke). Vzhľadom

na ich mladosť a umelecké začiatky, muzikou na slušnej úrovni oslovili predovšetkým mladších účastníkov podujatia. Skôr narodení občania pravdepodobne uprednostňujú iný žáner, ale ten môže byť súčasťou stávania mája zase na budúci rok.

5. Ako ďaleko je obec s prípravou výstavby multifunkčného ihriska?

Zámier vybudovať pre deti a mládež v Kálnici multifunkčné ihrisko s umelým trávníkom je obsiahnutý vo volebnom programe na obdobie rokov 2015–2018. Prvým problémom, ktorý bolo treba vyriešiť pre úspešnú realizáciu tejto myšlienky, bol výber miesta pre umiestnenie ihriska. Keďže obec nemá k dispozícii pozemky v zastavanom území s dostatočne veľkou plochou, najlepšou voľbou je situovať multifunkčné ihrisko v areáli TJ Zavažan Kálnica. Ako je známe, pozemky ihrisk nie sú majetkovo-právne usporiadané, preto bolo potrebné rokovať s majiteľmi parciel, na ktorých uvažujeme ihrisko budovať. Vďaka ich ústretovému prístupu a pochopeniu významu zámeru - dať mládeži možnosť rozvíjať pohybové aktivity, zvládnuť základy loptových hier ako volejbal, basketbal, hádzaná či tenis, môžeme v príprave realizácie ihriska pokračovať. Reagovali sme na výzvu splnomocnenca vlády pre šport pána Galisa a podali sme žiadosť o dotá-

ciu od úradu vlády SR na poskytnutie finančných prostriedkov pre výstavbu multifunkčného ihriska. V prípade jej kladného posúdenia a schválenia by ihrisko mohlo byť uvedené do prevádzky ešte do konca tohto roka.

6. Ďalšou významnou aktivitou v obci je projekt na výstavbu prístreška na cintoríne a obnova domu smútku. Čo všetko sa plánuje urobiť a kedy? Verejné obstarávanie už skončilo?

S vybudovaním prístrešku na cintoríne uvažujeme už dlhšie obdobie. K uskutočneniu zámeru prichádzame až teraz, po tom, keď sa na v minulom roku podarilo zaistiť peniaze na jej realizáciu. V súčasnosti máme už vypracovaný projekt stavby zahrňujúci aj dobudovanie sociálnych zariadení v existujúcom dome smútku. Rozbiehame stavebné konanie – povolenie stavby a takisto výberové konanie formou verejného obstarávania na výber vhodného dodávateľa stavebných prác. Spôsob realizácie a časový harmonogram výstavby bol prerokovaný na zasadnutí komisie pre výstavbu. Vyplýva z neho, že ak sa nevyskytnú nepredvídané problémy, stavba by mohla byť ukončená ešte v roku 2015.

7. Obec volila hlavnú kontrolorku (predstavujeme ju v rozhovore na strane 7). Ako ste spokojný, pán starosta, s jej doterajšou prácou pre obec?

Hlavný kontrolór obce je volený na obdobie šiestich rokov. Volebné obdobie našej pani kontrolorky skončilo 30. apríla, preto obecné zastupiteľstvo vyhlásilo novú voľbu. Z dvoch prihlásených uchádzačov poslanci na ďalšie funkčné obdobie vybrali do funkcie hlavného kontrolóra obce znova pani Emiliu Krchnavú. Myslim, že hlavným dôvodom tohto rozhodnutia bola zodpovedná a vysoko odborná práca v minulých obdobiach, ako i ochota zúčastňovať sa všetkých aktivít v obci. Má bohaté praktické skúsenosti z vedenia účtovníctva, dobrý prehľad v súčasnej komplikovanej legislatíve, ako aj stály záujem o sústavné dopĺňanie si vedomostí a získavanie nových poznatkov. Starostovi neprináleží hodnotiť prácu hlavného kontrolóra obce. Kontrolór je zo zákona nezávislý a samostatný orgán. Môžem však povedať, že spolupráca s pani kontrolorkou je veľmi dobrá, vážim si jej ochotu riešiť problémy obce neodkladne a vždy, keď je to potrebné. Prísne dbá na dodržiavanie zákonných noriem vo všetkých oblastiach činnosti obce. Chcem pani Krchnavej za všetko, čo pre obec urobila a robí, poďakovať a zaželať do budúcich rokov mnoho zdravia, energie a chuti do jej náročnej práce.

8. Beseda s Petrom Ondrejovičom, tradičná a každoročná, bola 9. 5. 2015. Kto ju organizuje? Nemáte chuť na vlastnej koži zažiť niečo z toho, o čom Becko rozpráva?

Možno sme si na to už aj tak trochu zvykli, že raz ročne medzi nás príde pán Peter Ondrejovič, aby nám fotografiami a zaujímavým rozprávaním priblížil prírodné krásy i život ľudí v rozličných častiach sveta. Viem, že viacerí ho poznajú osobne, mnohí sa na neho tešia, očakávajú nové postrehy a príhody. Možno u viacerých vzbudí chuť zažiť niečo podobné, navštíviť vzdialené krajiny. Lenže chuť samotná nestačí, na podobné cesty je potrebné i materiálne zabezpečenie, vhodná príležitosť a odvaha. Keď sa tieto predpoklady u niekoho naplnia, potom sa môže sen o poznávaní ďalekých krajín splniť. A nemusia to byť len veľmi vzdialené oblasti. Na poslednej besede p. Ondrejovič prezentoval krásne zábery a pútavé zážitky z rumunských hôr, ktoré nie sú až tak ďaleko. Zatiaľ sme mu vďační za jeho rozprávanie, za fotografie, ktoré zo svojich ciest priniesie, i za jeho ochotu nezištno sa s nami o svoje dojmy a skúsenosti podeliť. Naša vďaka patrí aj miestnemu odboru Matice Slovenskej, ktorá je každý rok organizátorom besied s p. Ondrejovičom.

Za rozhovor ďakuje D. Badžgoňová.

Spoločenská rubrika

november – december 2014 / január – máj 2015

NARODILI SA: Karolína Ondrejová, Vanesa Sapáková, David Šicko, Malak Zoe Mohamed, Kiara Lilly Kratoňová.

UZAVRELI MANŽELSTVO: Peter Rabatin a Veronika Tillerová.

BLAHOŽELÁME

50 rokov: Iveta Šicková, Ing. Juraj Valent, Mgr. Alica Gubová;

60 rokov: Ing. Ján Jurík, Ondrej Murárik, Ľudmila Pavlechová, Mária Kališová, Anna Krchnavá, Božena Uková, Viera Starčevičová, Pavol Dovina, Helena Muráriková;

70 rokov: Anna Pavlechová, Pavlína Klínčuchová, Emília Krchnavá, Jozef Šlosár, Katarína Valovičová;

80 rokov: Ján Durec, Anna Krchnavá, Anna Kukučková, Anna Hrušovská, Samuel Hladký;

90 rokov: Mária Valovičová.

ROZLÚČILI SME SA: Anna Hladká, Simona Dovinová, Milan Jakuš, Viera Kubišová, Milan Krchnavý, Pavel Filip, Eliška Klčovská, Anna Filipová, Anna Šicková, Pavlína Kubišová, Ivan Valovič.

PRVÝ MÁJ - FOTKA ZO ŠKOLSKEJ KRONIKY

„Ako každoročne, aj teraz, zúčastnili sme sa prvomájovej manifestácie spolu s našim patronátnym závodom Drevinou. Čelo sprievodu tvorili krojované skupiny našich deviatakov, ktorí niesli transparenty. Po slávnostnom príhovore na námestí pokračoval sprievod celým mestom. Po skončení vystupovali tanečné a spevácke súbory.“

Tolko kronika Základnej deväťročnej školy v Beckove za školský rok 1961–1962. Riaditeľom školy bol Jozef Barančík, zástupcom Ján Jedlička, triednymi deviatakmi – Ladislav Domček, IX.A a Klára Domčeková, IX.B.

Žiaci IX. triedy v kálnickom kroji.

Viete, kto je na fotke? Pomôcka: Ševčíková, Bolechová, Šimová, Valovičová Z. (b)

ŠÍPKÁRI

Už dlhšiu dobu sme uvažovali o obnovení miestneho spevokolu, ktorého neoficiálne začiatky siahajú pred rok 1996, kedy sme si pripomenuli 600. výročie 1. písomnej zmienky o Kálnici. Od tej doby jeho účastníci vystupovali pri občianskych pohreboch, a tak i medzi nimi sa zaužíval názov „Pohrebanka“, lebo len vtedy sa tento ZPOZ-ácky spevokol aktivizoval a vystupoval.

Na výbore MO-MS 29. 10. 2014 z podnetu členov Miestneho odboru Matice slovenskej stanovili sme si cieľ – oslovíť záujemcov o aktívne prežitie voľných chvíľ s pesničkou s tým, že neskoršie budeme uvažovať na základe záujmu účastníkov i o rozšírení na spevokol. Myšlienku sa podarilo zrealizovať, a prišiel deň, keď sme sa prvýkrát zišli v Kultúrnom dome. Tu sme sa dohodli, že sa budeme stretávať podľa možnosti pravidelne jedenkrát týždenne v stredu a pri voľnom spoločnom spievaní precvičíme i nacvičíme si jednotne vždy nejakú pesničku. Pesničku vyberieme z návrhu účastníkov a postupne vyberieme piesne

Foto: Ján Valovič

i k prípadnému verejnému vystúpeniu. Dôležité bolo, aby sa prítomní na stretnutí cítili voľne a dobre. Obec nám vyšla v ústrety a dala nám k dispozícii klubovňu v KD a napomohla nám i materiálne i s prepisom a rozmnožovaním textov. Neskoršie sme termín stretávaní ustanovili na vhodnejší piatok večer.

Veľkým prínosom bol záujem o takýto spôsob prežitia voľných chvíľ nielen od členov predchádzajúceho smútočného spevokolu, ale i od rodiny bratov Jelínkovcov, ktorí z Bratislavy prichádzajú do Kálnice a zúčastňujú sa aktívne už dlhodobo kultúrno-spoločenských podujatí, na ktorých pekná pesnička a zvlášť Igorova harmonika už jednoducho nemôže chýbať. Po prekonaní prvopočiatočných problémov stretnutia získavali na príťažlivosť i s tým, že od živelného spievania sa postupne do stretnutí vkladal aj nácvik postupne dohodnutých piesní a stretnutia čoraz viac získavali na kvalite nácviku i so sprievodom harmoniky. Na viac, Paľko Pavlech starší prešiel už do dôchodku a viacej sa i on mohol venovať vznikajúcemu spevokolu. Záľube, v ktorej je uznávaným hlasovým interpretom a úspešným skladateľom piesní. Upravil štylisticky vhodne i nacvičované piesne, hlasovo usmerňuje stretnutia a do stretávaní vniesol humorného a zábavného ducha. Stal sa prirodzenou autoritou a dirigentom, bez ktorej žiadny spevokol nemôže úspešne pracovať. Je prirodzené, že neostalo len pri nácvikoch a stretávaní sa, ale spevokol začal sa prezentovať skromne i na verejnosti prvými vystúpeniami na stretnutí dôchodcov, slávnosti oslobodenia obce i na Dni matiek. Prijal i názov podľa dávnej prezývky Kálničanov „Šípkari“ a čo je dôležité, jeho účastníci pri stretnutí sa cítia dobre, voľne a dosahujú už i prvé výsledky snaženia. V súčasnej dobe má nasledovných 16 členov: Mgr. Ružena Bandurová, Božena Bolechová, Ing. Miroslav Borcovan, Elena Ecsiová, Ján Hladký, Igor Jelínek, Judita Jelínková, Ing. Samuel Jelínek, Štefan Jurík, Marta Krchnavá, Elena Klčovská, Emília Kulichová, Pavol Pavlech st., Ivan Šimo, Zuzana Škulcová a Viera Urbanová. Je na svojom začiatku a rád do svojho kruhu privíta i ďalších a hlavne mladších záujemcov.

Želáme mu v ďalšom napredovaní veľa pekných piesní a radosti z ich prezentácie i na verejnosti.

Ing. Miroslav Borcovan

AKTIVITY DHZ V KÁLNICI

Dňa 10. 1. 2015 sa uskutočnil už piaty ročník plešu DHZ Kálnica. Pre veľký úspech z minulých ročníkov boli vstupenky čoskoro vypredané. Do tanca hrala výborná hudba, jedla a pitia bolo neúrekom.

Chcem sa poďakovať všetkým hasičom, ktorí sa podieľali na organizácii a realizácii tohto plešu. Veľká vďaka patrí všetkým sponzorom, ktorí poskytli sponzorské dary na tombolu, ktorá potešila všetkých.

Tiež patrí vďaka hlavnému sponzorovi firme LAURIS R.M. s.r.o., ktorá darovala prvú cenu a tiež za pomoc s realizáciou plešu.

Výťažok z tohto plešu sa použil na zveladenie požiarienej zbrojnice, kde bolo vymenené staré okno za nové plastové, bola obnovená maľovka, zakúpená nová dlažba, vymenené krbové kachle. V obnovovaní

sa stále pokračuje, aby zbrojnica vyzerala nielen dobre, ale aby sa tu cítili dobre nielen súčasní starí, ale aj budúci hasiči. DHZ Kálnica tiež poskytol peňažné dary našim ťažko chorým spoluobčanom. Dúfame, že naša drobná finančná pomoc aspoň trochu prispela k uľahčeniu ich situácie.

Posledný aprílový deň patrilo stavaniu mája. Obecny úrad poskytol občerstvenie a k tejto veselej akcii nám hrala skvelá mladá začínajúca roková kapela The Band of People.

Tešíme sa na vás pri našich ďalších akciách v druhom pol roku.

Zuzana Juríková, DHZ Kálnica

DIVADELNÉ VYSTÚPENIE KÁLNICKÝCH OCHOTNÍKOV V OBCI HRUŠOVÉ

Dňa 1. 3. 2015 o 16. hod. sme my, ochotníci z Kálnice, odohrali naše už známe divadelné predstavenie z domáceho prostredia pod názvom „Dávny príbeh jennej svadby z Kálnice.“ Prijali sme pozvanie pána Mgr. Petra Jarábka (člena Kultúrnej komisie), ale zároveň aj nášho súborového harmonikára a priateľa žijúceho v tejto malebnej podjavorinskej dedinke. Na naše prvé vystúpenie mimo obce sme sa veľmi tešili. Skutočne sme si hru na javisku užívali a všetci účinkujúci podali maximálne presvedčivý herecký výkon. Publikum bolo veľmi ústretové a srdečné. Počas celého nášho vystúpenia nás všetci prítomní v sále povzbudzovali potleskom a občas sme mali pocit, ako keby spolu s nami hrali. Atmosféra v KD bola príjemná a sálka vkusne vyzdobená. Stoly v miestnosti sa prehýbali pod ťarchou vopred pripravených dobrôt od domácich gazdiniiek. Cítili sme sa ako na hodoch. Keďže sme vedeli, že ich dedinka je malá a kapacita miest na sedenie v KD je obmedzená, najviac pre 80 ľudí, tak sme v kútiku duše dúfali, že bude aspoň z polovice obsadená. No a na naše veľké prekvapenie prišlo viac ako 150 ľudí. Dokonca si poniektorí priniesli aj vlastné stoličky z domu. Tak tu sa potvrdzuje pravidlo, že dobrých ľudí sa všade veľa zmestí. Vystúpenie sa nám podarilo a za odmenu sme si vyslúžili dlhotrvajúci potlesk v stoji od prítomných divákov a organizátorov. Zároveň pán Mgr. Jarábek poprial všetkým prítomným ženám v sále všetko dobré pri príležitosti nadchádzajúceho sviatku MDŽ. Následne nás domáci bohato uhostili a všetci sme si spoločne užili neviazanú zábavu. V čase 19. hod. nadišiel čas odchodu domov a v autobuse počas spevu sme sa zhodli na spoločnom názore, že do tejto dedinky sa budeme vracaf vždy s potešením aj každý rok. Za nás účinkujúcich by som sa chcela srdečne poďakovať organizátorovi podujatia, a to konkrétne Mgr. P. Jarábkovi, jeho rodine, manželom Majtášovcom, zvuárom I. Kolínkovi, I. Kabievovi a všetkým účinkujúcim z folklórnej skupiny Kálnická studienka, divákovi a ďalším, čo nám akokoľvek pomáhali a podporili nás. V súčasnosti nacvičujeme ďalšie divadelné predstavenie, a to „Drápačky u kálnickej gazdinej.“ Opäť

sme sa zamerali na vlastnú tvorbu. Námet na scenár čerpáme zo života a spomienok našich starších spoluobčanov. Radi by sme prostredníctvom terajších, ale aj budúcich divadelných vystúpení naďalej oživovali zvyky a tradície z našej obce. Partia a nálada v súbore je veľmi dobrá a ja len dúfam, že sa aj v budúcnosti budeme stretávať v tak veľkom počte. Momentálne sa pripravujeme na ďalšie vystúpenie, najbližšie nás čaká dňa 28. 6. 2015 o 14. hod na Bačovských hodoch u pána F. Bírasy na Ctiborovom dvore pri Beckove. Srdečne vás všetkých pozývame.

Ž.P.

KÁLNICKÁ STUDIENKA ZABODOVALA

súťažiaci kategórie B: Matúš Macháč a Lucia Macková

je, čo je na veľkú škodu mladej generácie. Mala som však šťastie a skontaktovala som sa s Máriou Valovičovou. Po prvej návšteve u nej som si uvedomila, že táto žena je chodiaca klenotnica ľudovej kultúry. Po viacerých návštevách som získala od nej presný opis tanca Sellácka. Rozprávanie pani Valovičovej sa stalo pevným základom pre následnú rekonštrukciu tanca, s ktorým sme nakoniec išli súťažiť. Rozhovory s pani Valovičovou mi veľmi rozšírili obzory, a tu sa zrodilo i moje rozhodnutie pokračovať v skúmaní tancov z Kálnice i vo svojej ba-

„A ty čo študuješ?“ „Etnológiu.“ „Aha, to tam skúmate chrobáčky?“ Aj s takýmito otázkami sa etnológovia často stretávajú.

Moje meno je Lucia Macková a som študentkou etnológie a folkloristiky na UKF v Nitre. Moje štúdium sa zaoberá skúmaním ľudových tradícií, tanca, hudby a spevu na Slovensku. Práve moje štúdium mi dalo podnet prihlásiť sa na celoslovenskú postupovú súťaž sólistov tanečníkov Šaffova ostroha. Táto súťaž sa koná každoročne a víťazi celoslovenského kola majú každý rok možnosť si zatancovať na folklórnom festivale vo Východnej.

Prišla však otázka, čo ísť tancovať. Vedela som o tom, že v Kálnici bývali kedysi chýrne zábavy a tancovalo sa tu každú chvíľu, bohužiaľ, momentálne tomu tak nie

kalárskej práci. Výber tanečného partnera pre mňa bol jednoznačný, a tak som oslovila Matúša Macháča z Kálnice. Na harmoniku nás sprevádzal harmonikár Kálnickej studienky Peter Jarábek. Na súťaž sme sa snažili pripraviť čo najlepšie, čo sa týka tanca i výberu piesní. I keď sme členmi viacerých folklórnych súborov, nakoniec sme sa rozhodli súťažiť ako členovia folklórnej skupiny Kálnická studienka. Keď však prišiel deň súťaže že, všetci sme boli veľmi nervózni. Na mieste sme zistili, že v kategórii sme boli tri súťažné páry. Je to celkom iný pocit, keď tancujete v súbore a okolo vás je mnoho iných tanečníkov a celkom iný pocit je postaviť sa na javisko ako sám muzikant a iba ako jeden tanečný pár. V tomto prípade sme všetci mali premiéru, čo sa na nás prejavilo nervozitou i pri vystúpení. I napriek tomu sa nám nakoniec podarilo postúpiť ako jedinému páru do celoslovenského kola do Dlhého Klčova, ktoré sa bude konať 30. – 31. mája 2015. Tu už nás bude sprevádzať organizátormi zvolená muzika, ktorá zahrá nami vybrané piesne. Od vyhlásenia výsledkov každý víkend poctivo trénujeme a dúfame, že nesklameme ľudí, ktorí nám držia palce.

FS KÁLNICKÁ STUDIENKA – Sellácka z Kálnice

LM

KULTÚRNOZÁBAVNÉ PODUJATIE SAMI – SEBE V OBCI ČAČHTICE

Dňa 10. 5. 2015 sme členky KKM v spolupráci s Klubom dôchodcov usporiadali autobusový zájazd za kultúrou do obce Čačhtice. Počet záujemcov o toto podujatie bol až prekvapujúco veľký a z našej obce sa ho zúčastnilo 48 ľudí. Pre nás poniektorých to bola prvá návšteva, ale určite nefutujeme, lebo sme sa veľmi dobre zabavili. Program sa nám

veľmi páčil a musím sa priznať, že sme si priniesli aj inšpiráciu pre nás. Skláňame sa, vyjadrujeme obdiv organizátorky, scenáristky a režisérky tohto už tradičného podujatia pani Alenke Novotnej, kultúrnej referentke a samozrejme, všetkým miestnym dobrovoľníkom. Želáme im veľa elánu do ďalšej tvorby a my radi pridáme aj na budúci rok.

Ž.P.

ČINNOSŤ TELOVÝCHOVNEJ JEDNOTY ZAVAŽAN

Po februárovej výročnej schôdzi pokračovali v rozbehnutých súťažiach stolní tenisky, futbalisti a príležitostnými akciami turistami.

Koncom marca ukončili sezónu 2014–2015 posledným 22. kolom stolní tenisky. Po ročnom pôsobení v 5. lige sa umiestnili na dvanástom mieste so ziskom 24 bodov a túto súťaž opúšťajú. Naše mužstvo v tejto náročnej súťaži nastupovalo v omladenom zložení, bez skúsených opôr mužstva, ktorí nemohli hrať pre pracovné povinnosti v zahraničí. Mladí hráči načerpali nové skúsenosti, ktoré určite využijú v nastávajúcej sezóne, už ako účastníci 6. ligy.

Futbalisti – muži po 27. kole sú na 6. mieste, bez ambícií na postup a v bezpečnej vzdialenosti od mužstiev ohrozených zostupom. Dorast v 6. lige, ktorá sa hrá v jarnej časti 2015 dvojkoľovo medzi mužstvami, ktoré postúpili po jesennej sezóne 2014 zo 7. ligy SEVER a JUH. Z osem účastníkov sú po 11. kole na 3. mieste. Žiaci v prípravke JUH B absolvovali štyri turnaje, kde sa umiestnili na 3., 1., 3. a 2. mieste. Počiatočný elán u 17 registrovaných hráčov postupne upadal. Turnajov sa zúčastňoval len nevyhnutný počet hráčov s 1–3 náhradníkmi.

Turisti v marci absolvovali vychádzku na Zbojnický kopec a v apríli na Klokočovku, kde vyčistili prameň potoka.

Po zime, za pomoci Poľnohospodárskeho družstva s ich technikou sa podarilo čiastočne vylepšiť povrch tréningového ihriska, ktoré bolo zničené od diviakov a krtkov, čo bolo potrebné vyrovnať. Ešte máme príslub od nového predsedu PD Ing. Jána Šáleka, že keď budú mulčovať vlastné pozemky, prejdu i naše tréningové ihrisko. Potom už zostáva len na nás, ako dokážeme zabezpečiť jeho kosenie a ďalšie udržiavanie. O prenájom tejto plochy nemá zatiaľ nikto záujem. Vzhľadom k tomu, že pred niekoľkými dňami prišlo ku zme-

ne predsedu Poľnohospodárskeho družstva v Kálnici, chcem v mene TJ Zavažan Kálnica poďakovať odstupujúcemu predsedovi Ing. Jozefovi Macháčovi a vedeniu PD za pomoc a podporu, ktorú za jeho pôsobenia v Kálnici, poskytovali našej TJ Zavažan.

V marci sme za pomoci firmy – PROGMA, Nové Mesto n. V.

dokompletizovali naše počítačové vybavenie na štadióne. Veríme, že doterajšie neskutočné problémy s internetovým pripojením sa už nebudú opakovať. Taktiež sme boli nútení prikróčiť k celkovej výmene príslušenstva dvoch WC v kabinách, lebo doterajšie ich opravovanie, vzhľadom k dlhej dobe používania, bolo už neefektívne.

Po prevedenej jarnej vertikútáci (prerezávka s prevzdušnením trávnik) a podsiati trávy s prihnojením hlavného futbalového ihriska, následnom polievaní a kosení sa viditeľne zlepšila kvalita trávnik. Taktiež kosíme príľahlé priestory za kabinami s našou traktorovou kosačkou, aby tieto priestory boli vhodné na uskutočnenie plánovaných akcií v tomto roku, ako je deň detí 28. 5., športový turnaj 19. 6. medzi školami, ktorý zabezpečuje naša ZŠ, a hlavne Deň obce, ktorý sa uskutoční 27. 6. 2015 na našom štadióne.

Priestory, ktoré nedokážeme kosiť a udržiavať našou technikou, nám zabezpečuje ručným vykášaním a zároveň i odpratávaním nakosenej trávy pán Kamil Jakuš, ktorému sme umožnili dočasne umiestniť dvoch koníkov s príslušenstvom v časti pri potoku za suchými WC. Od niektorých našich priaznivcov bol tento náš súhlas i predmetom kritiky, že to bude nepriaznivo ovplyvňovať toto prostredie. Tento názor do určitej miery vieme aj pochopiť, ale rozhodovali sme sa, čo je menšie zlo. Priestor, ktorý sme mu dali k dispozícii, bol dlhodobo zaburinený, kde sa už nedala nájsť tam zakopnutá lopta a trávu, ktorú sme ako tak pokosili, sme nemali kde dávať, čo v súčasnosti je vyriešené. V neposlednej miere musíme konštatovať, že častejší pohyb osôb v tomto priestore zrejme odradil i zlodějov, ktorí nám temer každý rok strpčovali život. Častou návštevou detí s rodičmi pri koníkoch, ktoré sú takto verejnosti prístupné, je vzácny spretrením i pre cudzích návštevníkov. Pre tieto prevažujúce priaznivé okolnosti chcem poprosiť našich priaznivcov, aby prípadné nedostatky prepáčili so snahou ich pochopiť.

Informáciu o žiadosti na dotáciu pre výstavbu multifunkčného ihriska 20x40 m s umelým trávnikom dávam v samostatnom článku na inom mieste.

Dušan Filip, predseda TJ Zavažan

NA BICYKLI DO KAŽDEJ OBCE SLOVENSKA

Začiatkom mája, presne 4., zavítal do našej obce 62-ročný dôchodca z dedinky Poša, okres Vranov nad Topľou. Od 18. januára 2010 na bicykli navštevuje mestá a obce na Slovensku. Viac ako 50 rokov zbiera pohľadnice obcí a miest z celého sveta. V súčasnosti ich má viac ako 5000. Pohľadnice boli aj jeden z dôvodov, prečo sa ešte pred odchodom na dôchodok rozhodol prebrázdniť Slovensko. „Nemienil som sedieť pri počítači a vypisovať žiadosti,“ hovorí opálený dôchodca. Doteraz navštívil viac ako 1 900 obcí a miest, prejazdil komplet východné a stredné Slovensko a časť západného. Od starostov a primátorov zbiera nielen pohľadnice, ale i pečiatky, kalendáre, mapy a iné materiály. Na oplátku im vystavuje dekrét o svojej púti. Svoj cieľ, navštíviť všetkých 2 924 obcí a miest na Slovensku, by bývalý aktívny futbalista, rozhodca, tréner, atlét - bežec a aj držiteľ striebornej Jánskeho plakety chcel dosiahnuť v roku 2016.

Pán Ladislav Holub, tak sa vitálny cyklista volá, pobudol na OÚ v Kálnici čosi vyše hodiny. Čas pobytu využil na krátky oddych, šálku kávy, občerstvenie čistou kálnickou vodou a rozhovor o zaujímavostiach Kálnice i o jeho príhodách, ktoré ho postretli počas bicyklovania po slovenských cestách. Neobsedel dlho, lebo do večera mal naplánované ešte 3 obce v okolí. Keď sa však dopyčul o rozvíjajúcom sa bike centre na Pieskoch, neodolal a vybral sa tam pozrieť, i keď mu to trochu narušilo jeho denný plán.

Ing. Ján Krchnavý

KD Kálnica - divadelné predstavenie Na konci Bošáci v podaní súboru Rozmarín z Bošáče - 12. apríla 2015; foto Ing. J. Krchnavý.

5. apríl 2015 - Kladenie venca k pamätnej tabuli na budove školy k 70. výročiu oslobodenia obce - foto: Ján Valovič

Pani hlavná kontrolórka obce na roky 2015–2021 EMÍLIA KRCHNAVÁ

Od 1. mája 2015 má Kálnica opäť hlavnú kontrolórku obce – je ňou dlhoročná odborníčka v ekonomickej činnosti p. Emília Krchnavá. Pri tejto príležitosti sme jej položili zopár otázok.

1. Pani Krchnavá, koľké volebné obdobie, resp. koľko rokov ste hlavnou kontrolórkou obce Kálnica?

Ako hlavná kontrolórka obce Kálnica som pracovala od r. 1999, kde som získala prax v kontrolnej činnosti. Oboznámila som sa so všetkými právnymi predpismi z oblasti samosprávy.

2. Prečo ste sa zapojili do voľby hlavnej kontrolórky obce pred rokmi a prečo teraz? Z vášho pohľadu čo sa zmenilo pri vykonávaní tejto funkcie?

Pred rokmi, po odchode hlavnej kontrolórky obce, ma oslovili vtedajší poslanci obecného zastupiteľstva a starosta obce. Pri práci hlavného kontrolóra som pochopila mnohé problémy zložitého systému samosprávy. Môžem povedať, že práca v samospráve je náročná, neustále meniaci sa legislatíva a pribúdajúce nové úlohy, ale i napriek tomu je to práca zaujímavá. Rada pracujem s ľuďmi, mám rada nové výzvy a snahu získavať nové vedomosti.

3. Čím vás zaujala práca účtovníčky, keď ste si vybrali povolanie po skončení základnej školy? Neprekvapilo vás neskôr, že si vyžaduje sústavné vzdelávanie v účtovníctve i v legislatíve?

Po skončení základnej školy som si dala prihlášku na Strednú ekonomickú školu v Trenčíne. Už v tých časoch ma bavila práca s papiermi. Vtedy som ešte nevedela, akým smerom pôjdem. Myslím si, že každá práca, keď ju chceme vykonávať dobre si vyžaduje neustále vzdelávanie – bez toho to nejde.

4. Dnes ste už na penzii, ale predtým ste pracovali v rôznych funkciách v zamestnaní. Bolo náročné stíhať oboje?

Musím povedať, že prácu hlavnej kontrolórky som vykonávala a aj vykonávam na čiastočný úväzok 25 %. Pri dobrej vôli a dobrej organizácii sa dá všetko stihnúť. Po skončení Strednej ekonomickej školy v Trenčíne som nastúpila do a. s. Vzduchotechnika Nové Mesto nad Váhom, kde som pracovala do 1. 2. 2013. V a. s. Vzduchotechnika som

pracovala v rôznych funkciách, a to ako sekretárka výrobného námestníka, sekretárka riaditeľa závodu, odborný referent a odborný ekonóm. V týchto funkciách som získala veľký prehľad o činnosti v podniku a hlavne v ekonomickej oblasti. Od r. 1997 som pracovala ako odborný ekonóm pri konkurznej konaní so správcami konkurznej podstaty. Tu som získala značné skúsenosti z právnej oblasti.

5. Podporuje vás vaša rodina? Ako sa im darí?

V mojej práci ma vždy rodina podporovala, bez podpory by som nebola mohla vykonávať pracovné úlohy, ktoré si vyžadovali aj veľa času. Teraz už žijeme len s manželom. Deti sa osamostatnili – máme dve dcéry. Jedna žije v Žiline a druhá v Ivanovciach. Radosť mi robia moje vnúčatá – máme dve vnučky a jedného vnuka.

6. Aké sú vaše koníčky, čo robíte, keď nekontrolujete obecné účty?

Mojim hlavným koníčkom je moja rodina. Veľmi rada čítam, rada pracujem s mierou v záhrade. Dosť pravidelne s manželom chodíme na prechádzky do prírody, radi chodíme na huby. Rada sa stretávam pravidelne s bývalými spolupracovníkmi a rada navštevujem Oravu, to je otcovu rodinku.

7. Môžem sa spýtať na zdravie?

Zdravie mi zatiaľ slúži.

Pani Krchnavá, prajeme vám pevné zdravie a pokoj v rodine a vo vašej práci veľa trpezlivosti a zodpovednosti, aby naša obec bola v tejto oblasti bez poškvrny aj vašou zásluhou!

ĎAKUJEM PEKNE !

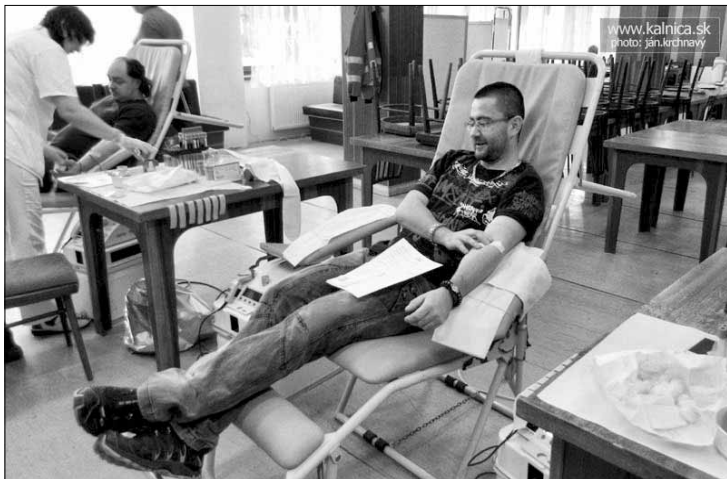
D. Badžogňová

Emília Krchnavá na obecnej zabíjačke 14. 2. 2015
foto: Ing. J. Krchnavý

PODUJATIA V OBCI 2015

10. 01. 2015 – Hasičský ples (DHZ Kálnica, hrali terchovská muzika Sokolie)	28. 03. 2015 – Ovocinárska prednáška (MO MS, prednášateľ Tibor Valovič)
20. 01. 2015 – Novoročná kvapka krvi (Národná transfúzna stanica Trenčín a OcÚ Kálnica)	05. 04. 2015 – 70. výročie oslobodenie obce (OcÚ a MO MS)
24. 01. 2015 – Poľovnícka zábava (PZ Kálnica, hral Rytmus)	12. 04. 2015 – Divadelné predstavenie Na konci Bošáci (OcÚ; hral súbor Rozmarín z Bošáce)
07. 02. 2015 – ovocinárska prednáška (MO MS a OcÚ Kálnica; prednášateľ Tibor Valovič)	18. 04. 2015 – Opekačka a čistenie prameňa na Klokočovke (Turistický oddiel TJ Zavažan)
13. 02. 2015 – Fašiangové posedenie dôchodcov (Klub dôchodcov)	30. 04. 2015 – Stavanie mája (OcÚ a DHZ)
14. 02. 2015 – Prvá domáca zabíjačka (OcÚ Kálnica)	30. 04. 2015 – DISCO MAJÁLES (Pohostinstvo Potoček a Stolnotenový oddiel TJ Zavažan)
14. 02. 2015 – Fašiangy (Pohostinstvo Potoček)	09. 05. 2015 – Beseda s cestovateľom Petrom Ondrejovičom (MO MS)
08. 03. 2015 – Na Zbojnický kopec (Turistický oddiel TJ Zavažan)	17. 05. 2015 – Deň matiek (OcÚ, ZŠ a MŠ)
21. 03. 2015 – Výročná schôdza MO MS a beseda s JUDr. Dušanom Krivským, cestovateľom, spisovateľom a humoristom zo Skalice (MO Matice slovenskej)	30. 05. 2015 – Deň detí (OcÚ, DHZ, ZŠ a MŠ)
	06. 06. 2015 – Darovanie krvi (OcÚ, NTS Trenčín)

Novoročná kvapka krvi 20. 01. 2015

Stavanie mája 30. 4. 2015

AKTÍVNI ŠKÔLKARI OD BZUČULKY

Fašiangový karneval má v materskej škole už dlhoročnú tradíciu. Ani tento rok tomu nebolo inak a deti sa zabávali v zaujímavých fašiangových maskách. Pridala sa k nim aj pani učiteľka Lenka v kostýme veselého šaška. Deti pózovali pred fotoaparátom, aby naň mali spomienku. Fašiangová „hostinka“ bola milým doplnením a spestrením tejto akcie, ktorú deti veľmi citovo prežívajú.

Deti sa veľmi tešili na **návštevu knižnice**. Mali pripravené bohato ilustrované knihy a zaujímavé encyklopédie. Mohli si aj sami vyberať z políc knihy, ktoré ich zaujali pestrým obalom, sedieť v kreslách a pomaly ich „študovať“. V knižnici bolo rušno, deti všetko komentovali a p. Ľubke sa chválili, aké knihy majú doma a kto im z nich číta.

V jedno slnečné dopoludnie si deti s veľkým záujmom vypočuli zaujímavé roz-

právania o živote včielok **na dvore včelára** uja Mirka Borcovana. Pozreli si aj rad úľov v záhrade, medové pláсты a niektoré deti si vyskúšali aj včelársku sieťku. Zvedavé deti kladli ujo včelárovi rôzne otázky a rozpútala sa zaujímavá beseda. Usadené v hojdačke, drevených kreslách a na schodišti so záujmom počúvali. Na záver sa odfotografovali a pochutili si na čokoládke od tety Borcovanovej.

Naši predškoláci sa zapojili do výtvarnej súťaže **„Včela v prírode“**. Vytvorili kolektívnu prácu s námetom jarnej prírody, včielok, úľov, kvetov a motýlikov z rôzneho materiálu. Netrpelivo čakali na vyhodnotenie svojej práce. Keď sme im oznámili, že si máme prísť pre **diplom za 3. miesto** v tejto súťaži do Nového Mesta nad Váhom, boli veľmi šťastní a chválili sa mladším kamarátom aj rodičom.

Deti absolvovali aj malú turistickú **vychádzku do prírody**. Bola súčasťou edukačnej aktivity „príroda sa zobudila“ a environmentálnej výchovy. Pozorovali kvety, kriky. Cez mikroskop skúmali hmyz a nadšene to komentovali. Naučili sa, ako sa majú v prírode správať a byť aj náležité opatrní. Predškoláci na ovocných stromoch „kopírovali“ kôru a potom dokreslovali koruny stromov s listami a kvetmi. Zopakovali si aj názvy známych liečivých bylín. Ďalekohľadom pozorovali neďaleko krmidlo aj včelárske úle.

Na **oslavu Dňa matiek** sa deti, ale hlavne predškoláci pripravovali s plnou vážnosťou. Veľmi rýchlo si osvojili texty básní, melódie piesní a rozmanité tanečné prvky. V triede bolo vždy veselo a deti sa tešili kedy sa budú môcť predstaviť svojim mamičkám a babičkám v kultúrnom dome. Každý ešte pomohol zhotoviť aj papierovú kvetinku ako darček.

Vystúpenie sa deťom vydarilo a potešili sa zo sladkej odmeny od pána starostu.

V rámci plnenia úloh z dopravnej výchovy sme s deťmi navštevovali **dopravné ihrisko** v areáli základnej školy. Deti s prilbou na hlave opatrne „jazdili“ na detských bicykloch, kolobežkách a odrážadlách. Osvojili si rôzne druhy dopravných značiek a naučili sa, že bez prilby je nebezpečné pohybovať sa nielen na ihrisku ale aj na hlavnej ceste.

Splniť úlohy tematického okruhu „Ľudia“, ktoré sa týkali postoja detí k domovu a posilňovania úcty k vlastnej kultúre bolo dosť náročné pre učiteľky aj deti. Vďaka návšteve miestneho **etnografického múzea**, do ktorého nás pozval pán Miroslav Borcovan, mali deti možnosť zoznámiť sa s ľudovými prvkami, rôznymi

predmetmi a vypočúť si zaujímavosti o živote Kálničanov v minulosti. V miestnosti ich zaujal zvon, hlásnikový roh, šijací stroj, drevené kořyto, ale najmä stará pasca na myši. Chlapci komentovali jej vzhľad a ujo Mirko musel viackrát predviesť, ako kedysi fungovala. Dievčatá zaujali kálnické kroje, drevená kolíska i kolovrat.

Poznať rôzne **pracovné**

profesie a význam práce sa deti učili nielen na edukačných aktivitách, ale priamo na „malých exkurziách“ v obci. Navštívili sme miestnu poštu, obchod s potravinami Jednota, lekársku ambulanciu a miestne kaderníctvo. Deti mali veľa zážitkov a získali aj nové vedomosti o práci dospelých. Naučili deti pozitívnemu vzťahu k práci, k povolaniu je dlhodobá úloha nielen pre učiteľky, ale aj rodičov. Ďakujeme p. A. Kubišovej, p. Pavlovi Lednickému, MUDr. L. Benákovéj a p. M. Jamrichovej za ochotu detí prijať, poznať ich náročnú prácu, za pohľadnice a sladkosti, ktoré im venovali.

Kružok anglického jazyka patril medzi aktivity v popoludňajších hodinách. Dvakrát do týždňa prichádzala lektorka Mgr. Marcelka Pekarovičová medzi deti, aby ich zoznámila s novými slovíčkami, riekankami a piesňami. K práci využívala interaktívnu tabuľu, pracovný zošit, pracovné listy, na ktorých si deti overovali svoje poznatky. V triede vládla vždy dobrá atmosféra a spokojní boli aj rodičia detí.

Tešíme sa ešte na oslavu **Dňa detí** spoločne so žiakmi základnej školy, s animátorkou a kálnickými hasičmi na ihrisku TJ Zavažan.

Budeme zhotovovať **predškolákom tablo**, ktoré bude umiestnené vo vitríne miestnej pošty. V mesiaci jún dokončíme posledné naplánované úlohy na edukačných aktivitách, pobyte vonku a vychádzkach. Predškoláci si ukončia pracovné zošity, zopakujú si číslice a písmenká abecedy, farby, geometrické tvary, aby mohli bez obáv svoje vedomosti využiť ako noví žiaci prvého ročníka základnej školy. Na slávnostnej rozlúčke im budú odovzdané osvedčenia, pamätné listy a obrázkové knihy.

Veľmi sa všetci tešíme na **letné prázdniny**, pekné slnečné počasie a zaujímavé výlety, ktoré prežijeme so svojimi blízkymi.

Zaželajme si spoločne veľa zdravia, radosti, načerpania nových sil a elánu do nového školského roka 2015/2016 a aby sme sa vrátili do našej materskej školy, ktorá bude mať novú strechu a bude zateplená.

D. Krchnavá, MŠ Kálnica

MAMIČKA

Každé ráno zobudí ma, raňajky mi prichystá,
učeše ma, pomôže mi a do školy vychystá.
Keď ja robiť nemôžem, vždy mi rada pomôže.
Moja mama – je to skrátka najlepšia kamarátka.

Berta Krchnavá, 4.A

PESTRÝ ROK

Po letných prázdninách sme spolu s deťmi začali nový školský rok 2014/2015 slávnostou v budove školy, pretože nám počasie veľmi neprialo. Privítali sme päť prváčikov, ktorí sa najviac tešili do školy, lebo boli plní očakávaní, čo v škole zazijú a aké budú ich nové pani učiteľky. Starší žiaci by si priali, aby letné prázdniny trvali ešte dlhšie. No keď chceme byť múdri, musíme sa toho veľa naučiť. Aby to nemali naši žiaci až také ťažké, snažili sme sa spestriť si školské dni rôznymi akciami.

Tento školský rok sme si zdokonaľovali svoje vedomosti a zručnosti na našom školskom dopravnom ihrisku. Opakovali sme si ako sa máme správať na ceste buď ako chodci alebo ako cyklisti, aby sme bezpečne a zdraví prišli domov.

Keďže zaujímavých akcií bolo v prvom polroku tohto školského roka veľa, spomeniem ich stručne: beseda s pani policajtkou, spoznávanie vedy formou zaujímavých pokusov, návšteva výstavy jesenných plodov v klube dôchodcov v Kálnici, púšťanie šarkanov, sánkovačka, vianočná besiedka s vianočným trhom, recitačná súťaž Hviezdoslavov Kubín, zimné hry detí počas popoludňajších činností v školskom klube detí, karneval, vystúpenie ku Dňu matiek, atď. Naši žiaci sú veľmi výtvarne zruční, čo dokazujú ich výtvarné práce, ktoré vyrábajú s pani učiteľkami na výtvarnej výchove (na fotkách), pracovnom vyučovaní, výtvarnom krúžku a ktorými ozdobia priestory našej školy a zúčastňujú sa výtvarnej súťaže Včela v prírode. Tento rok sme získali na tejto súťaži 3. miesto v trojrozmerných prácach v kategórii materskej školy a 1. stupňa základnej školy.

Pravidelne sa zúčastňujeme prírodovednej olympiády malotriednych škôl v Selci, kde sme 13. 5. získali pekné 3. miesto. Ukázali sme, že krásnu prírodu v okolí školy poznáme a niečo o nej aj vieme. Tento školský rok sme mali v škole novinku – včelársky krúžok. Pán Valovič ako vedúci krúžku pripravil deťom pútavé aktivity (návšteva úľov - na foto dolu, chov zajačikov, výroba sviečok z včelieho vosku, prvá pomoc...) a všetky prihlásené deti to bavilo. Už sa tešia aj na budúci rok a pánovi Valovičovi ďakujú.

Deň detí oslávim opekačkou na ihrisku, kde nás odvezú kálnickí hasiči, tam si pozrieme ukážku práce policajtov, pride nás navštíviť aj šašo. V júni ešte budeme organizovať športovú olympiádu malotriednych škôl. Súťaž sa bude vo futbale, vybijanej, hode kriketovou loptičkou a skoku z miesta. Z plných síl sa budeme snažiť získať nejaké dobré umiestnenie.

Stihli sme toho naozaj neúrekom a nezabudli sme popri tom ani na učenie a na zbieranie známk, pretože nás čakajú koncoročné písomky a uzatváranie známk na vysvedčenie. Keď to úspešne zvládneme, budeme sa všetci tešiť na oddych počas leta.

Na záver veľmi pekne ďakujeme všetkým, ktorí nám pomáhali počas školského roka s organizáciou mimoškolských aktivít, sponzorskými darmi, poukázaním 2% z daní. Hlavne ďakujeme pánovi starostovi a obecnému zastupiteľstvu za financovanie, podporu a spoluprácu.

Prajem všetkým peknú dovolenku prežiť v zdraví so svojimi najbližšími!

Mgr. Monika Roháčková

ŠKOLA V PRÍRODE

Do školy v prírode sme išli autobusom, šofér trošku meškal, cestovali sme asi 45 minút. Keď sme tam prišli, tak sme sa vybalili, a potom sme mali pripravený chutný obed. Po obede sme si na izbách oddýchli. Po oddychu sme išli do arény, tam sa nám predstavili animátori. Každý animátor mal svoj klub – štvorkolky, jazda na koni, športový klub, strieľanie zo vzduchovky a vyrábanie šperkov... Ja a Stančí sme išli na športový klub, ten sme mali s Renátkou. Hrali sme futbal. Po skončení klubov sme vždy išli na večeru, a potom nás čakal večerný program. Chodili sme po stanoviskách, a tam sme zbierali body, volili sme Miss a Mister Fantázie, hľadali sme talenty a posledný večer bol strašidelný. Každý večer sme mali disko!!!

Oliver Pavlech, 4. A

Prišli sme dopoludnia. Po chvíľke sme sa naobdovovali a vybalili. Inštruktori nám na každý deň pripravili super program. Mne sa tam páčili super kluby a večerné programy, diskotéky plus kino. Bolo by tam určite ešte lepšie, keby moja kamarátka neochorela a nemusela ostať doma. Boli tam super obedy, raňajky, olovranty a všetko ostatné. Inštruktori boli milí a zábavní.

Tereza Tvarožková, 4.A

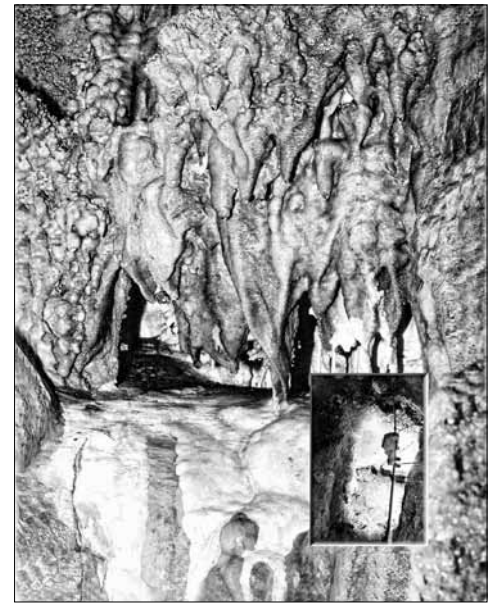
VÝZNAMNÁ 100-ROČNICA A BECKOVSKÁ JASKYŇA

Je známe, že na Slovensku je viac ako 7.000 jaskýň, z ktorých je len 12 sprístupnených verejnosti. V našom regióne Beckov – Čachtice – Tematín zatiaľ verejnosti sprístupnenú jaskyňu nemáme. Je ale známych viac ako 10 jaskýň, v ktorých sa vykonáva speleologický (jaskyniarsky) prieskum. Medzi najznámejšie, vyzdobené krasovou výzdobou, patrí v našej oblasti Čachtická jaskyňa, Beckovská jaskyňa, Modrovská jaskyňa a Jaskyňa na Landrovcí. V uplynulom roku si jaskyniarska verejnosc pripomenula významné výročia, akým bolo 100 rokov začatia prieskumných prác na Čachtickej planine, 60 rokov objavenia Čachtickej jaskyne, 40 rokov objavenia Jaskyne na Landrovcí v Zemianskom Podhradí a 30 rokov objavenia Beckovskej jaskyne. Pripomenula si i objav Modrovej jaskyne v roku 1991 – najväčšej jaskyne v Považskom Inovci. Za tým účelom bolo zorganizované i Medzinárodné stretnutie jaskyniarov v Čachtickom krase v dňoch 18-22. 6. 2014, ktorého súčasťou boli i exkurzie do uvedených jaskýň. V tejto súvislosti si dovoľm pripomenúť v skratke históriu, súčasnosť i osobné požiadanie ohľadom Beckovskej jaskyne, čo zrejme zaujíma obyvateľov Kálnice a blízkeho okolia najviac.

Zo zachovaného a málo známeho dokumentu je zrejme, že jaskynný otvor na hore Bukovinky bol známy obyvateľom Beckova už dávnejšie pred objavom Beckovskej jaskyne. Slúžil ako úkryt v nebezpečných časoch. V roku 1950 v ňom pracovala skupina z MNV z Beckova pod vedením Adama Skupeka, ktorá sa snažila prehĺbiť jestvujúcu skalnú dutinu, z ktorej vybrali cca 4 m³ skál. Nakoľko ďalší postup sa zdal nielen obtiažny, ale i finančne náročný a žiadne, ani len náznaky kvapľovej výzdoby sa nenašli, práce po odbornej ohliadke ukončili. Odbornú ohliadku vykonal Ján Majko, vtedajší oblastný vedúci viacerých prác SSS, spolu s prof. Leonardom Blahom dňa 18. októbra 1950. Skonštatovali, že hora Bukovinky z hľadiska jaskyniarskeho je skoro bezvýznamná a ďalšie práce by boli mimoriadne nákladné, namáhavé a akciu ukončili. Ján Majko bol významný profesionálny objaviteľ viacerých jaskýň na Slovensku i jaskyne Domica. V roku 1955 uskutočnil prieskum územia medzi obcou Selec a Kálnica, kde objavili aktívny ponor, z ktorého sú údajne niektoré selecké pramenné vyvieracki napájané. Doposiaľ sa tento závrť s odstupom rokov najšť nepodarilo.

Na vykopanú jamu upozornil Petra Zámečnika staršieho zo Zemianskeho Podhradia, člena SSS z Oblastnej skupiny Čachtice 22, miestny poľovník a jeho spolupracovník pán Tekula. Následne členovia skupiny zorganizovali niekoľko po sebe idúcich brigád, pričom sa im podarilo podchytiť i ďalších dobrovoľných záujemcov z Beckova. Postupne, ako sa ručne prehľboval výkop, zväčšovalo sa i lešenie nevyhnutne potrebné na presun ručne vykopanej zeminu na povrch a zväčšovala sa i potreba dobrovoľníkov na túto prácu. Problémom bol fakt, že tak, ako sa zväčšovala kopa zeminu nad otvorom, tak postupne ubúdala i nádej z úspešného objavu. Málo chýbalo a práce by sa boli prerušili, až Pavel Pospíšil v kritickej situácii si všimol, že pod odkopanou zeminou v hĺbke výkopu, začína na skale náznak krasu – drobná hrachovina a nový impulz do roboty bol na svete. Bolo rozhodnuté pokračovať v razení sondy naďalej a úspešne. Vzrušenie stúpalo a s pribúdajúcimi vedrami odkopanej zeminu zväčšovala sa i nádej objavu, ktorého v nočných hodinách po odvalení balvanu na dne výkopu sa i dočkali. Po preplatení do úzkeho čierneho otvoru s nepreniknuteľnou tmou vo svetle karbidovej lampy jaskyňa obnažila svoje tajomstvo v podobe úžasnej kvapľovej výzdoby. V následných akciách, v novembri 1983, po prekopaní sa cez prvé dve studne s hĺbkou 5 a 10 m prekonal i poslednú prekážku a prerazil otvor nad najväčším dómom jaskyne. Je prirodzené, že nehladiac na nebezpečenstvo neznámych priestorov ich nadšenie nemalo konca a hnalo všetkých prítomných na vlastné oči vidieť tú objavenú krásu. Veď objav roka, ako o tom neskoršie písali v časopisoch, bol na svete. Zaujímavosťou i odvahou bolo, že takýto objav ešte

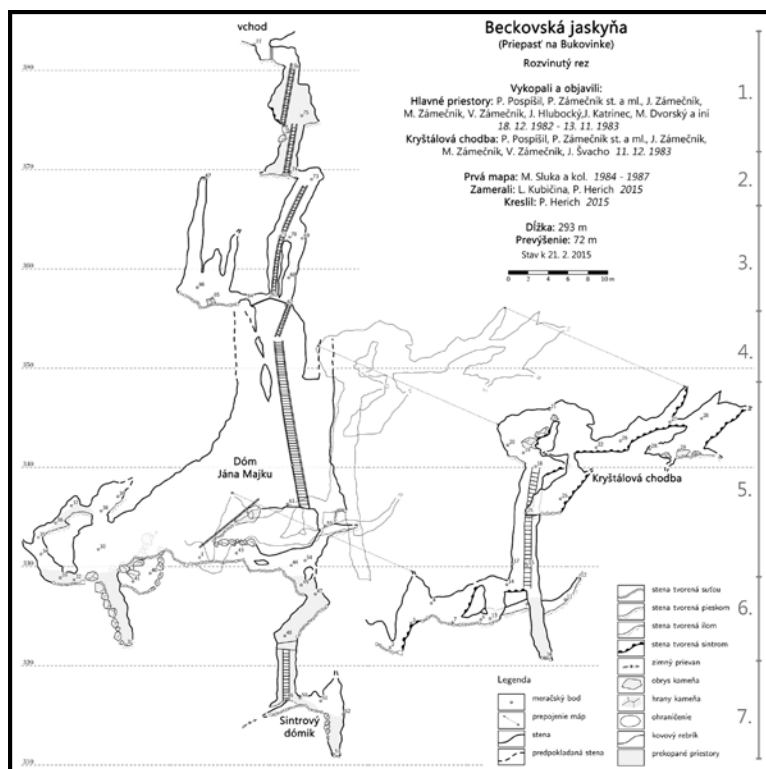
nečakali a prítomní jaskyniari naň neboli ani technicky vyzbrojení. I napriek tomu v eufórii objavu, v nadšení, v spoznaní doposiaľ neobjaveného sveta, kde ľudská noha ešte nevkročila, postupne voľným lezením, len s pomocou šnúry na bielzeň zostúpili na dno objaveného priestoru. Doposiaľ i najväčšieho, o rozmeroch 25x17x6 m, ktorému dali pomenovanie už po zosnulom jaskyniarovi – Majkov dóm. V ďalšom období do objaviteľského nadšenia sa pripojilo i viacerých dobrovoľníkov. Vtedajšia Reštaurácia pod

Hradom sa stala hlavnou nástupnou základňou, kde sa skupina stretávala a odtiaľ často vyrážala na akciu do jaskyne. Je až neuveriteľné, že postupne popri neustálej práci v jaskyni dokázala skupina na vlastné náklady opraviť a vybaviť vyradenú maringotku a túto dopravíť k jaskyni i jaskyňu vystrojiť oceľovými rebrikmi. Postupne prichádzalo k ďalším objavom – objav Bieleho domu s bielym ladopádom, aj Krištáľovej chodby. Neskoršie striedali sa objavy menších domčekov s krásnou krasovou výzdobou, ale, žiaľ, k väčšiemu objavu i napriek snahe už nedošlo. V dôsledku toho v poslednej dobe aktivita v jaskyni poklesla a skupina sa začala venovať vo väčšej miere aktivitám na iných lokalitách v Čachtickom krase, Landrovcí, a hlavne na Bodovskom ponore pod Zbojnickým kopcom.

Príčinou spomalenia aktivity na jaskyni bolo i to, že v začiatkoch objavu a v ďalších rokoch na prácach v jaskyni sa zúčastňovalo viacerých členov i ďalších záujemcov priamo z Beckova, a títo postupne odpadli. I aktívni členovia skupiny bývali mladší. Čas, vek i doba vykonali svoje. Pre viacerých nastali zdravotné i existenčné problémy. Aj záujem mladšej generácie upadal, čo pretrváva dodnes. Je preto veľká škoda, že ani v tejto dobe v Beckove sa nám nikoho trvalejšie k tomuto záujmu nepodarilo motivovať. Preto mimo sporadických návštev spojených s údržbou maringotky, vystrojenia jaskyne a výskumných prác, vo väčšej miere sa dlhšiu dobu nepokračovalo a nedarilo sa v nej obnoviť systematicky ďalší prieskum.

Je prirodzené, že do akcií zvlášť v prvých rokoch po objave zapájalo sa i viacerých dobrovoľníkov z okolia. Nie všetci po prvých akciách vydržali a ostali naďalej nápomocní v tejto záľube. Niektorí stali sa členmi SSS a podľa možnosti zúčastňujú sa akcií naďalej. Počas tejto doby viacerých i z Kálnice zaujala táto záľuba, ktorej podľa možnosti a zdravotného stavu venujeme svoj osobný čas. Z Kálnice jej zostali ešte verní Ján Pažitný, Jaroslav Pažitný ml., Jaroslav Pažitný st. a ja. Rozhodujúcu aktivitu mali ale členovia skupiny zo Zemianskeho Podhradia pod vedením Paľka Pospíšila a v súčasnosti mladšia nastupujúca generácia pod vedením vedúceho skupiny Lukáša Kubičinu. Ukazuje sa, že aktivita skupiny i záujem o Beckovskú jaskyňu i Bodovský ponor stúpa a tzv. ničnerobenie v Beckovskej jaskyni je už len históriou.

Malá vojna a čatár Roško z Kálnice

V histórii nášho štátu je niekoľko udalostí, ktoré nielen pre mladú, ale aj pre včasnú narodenú generáciu časom upadli do zabudnutia. Jednou z nich je i doposiaľ zamlčované obdobie tzv. Malej vojny, ktoré bezprostredne predchádzalo i nasledovalo po vyhlásení Slovenského štátu dňa 14. 3. 1939. A v tomto období padol na Podkarpatskej Rusi i kálnický občan Štefan Roško. Udalosť, o ktorej sme doposiaľ v našej obci takmer nič nevedeli. Súviselo to zo skutočnosťou, že do určitej doby bol nepresne uvádzaný ako Štepán Ročko, identitu ktorého zistil až pplk. PhDr. Eduard Stehlík z Vojenského historického ústavu (VHÚ). V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, v akom období našich slovenských dejín vznikla i jej podobnosť so súčasnosťou, keď veľmoci vo svoj prospech diktujú malým štátom svoju veľmocenskú politiku.

Nemecká ríša na čele s Hitlerom v snahe rozšíriť svoje územia smerom na východ potrebovala rozbiť v tej dobe silné Československo. Svoje územné požiadavky začala naplňovať na základe predchádzajúcej Mníchovskej konferencie 29. 9. 1938, kde veľmoci vyhovelí nátlaku Hitlera a umožnili mu zabráť časť Československa, Sudety. Už od vzniku Československa v októbri 1918 sa slovenskí poslanci v sneme snažili dosiahnuť autonómne federatívne usporiadanie štátu ako štátu dvoch rovnoprávných národov Čechov a Slovákov. Podarilo sa to dňa 6.10.1938 po sneme v Žiline, na základe ktorého na Slovensku vznikla autonómia, ktorú uznala nielen vláda Československej republiky, ale i vlády ostatných štátov. Túto významnú skutočnosť v našej štátotvornej slovenskej histórii naša generácia nepozná a ani sa neuvádzala. Je dôležité vedieť, že s výsledkom Mníchovskej konferencie nebolo spokojné nielen Maďarsko, veľký spojenec a nasledovateľ Hitlera, ale ani Poľsko, ktoré sa snažilo o revíziu Trianonskej zmluvy, ktorá bola základom pre vznik Československa po prvej svetovej vojne. Tieto územné požiadavky voči ČSR neboli riešené v rámci Mníchovskej konferencie, ale boli uvedené len v poznámke k nej. Ich nespokojnosť sa prejavila v následnej 1. Viedenskej arbitráži zo dňa 2. 11. 1938, v dôsledku ktorej ČSR, a tým i Slovenská autonómna republika, po strate Sudet prišla o ďalšie územie južného Slovenska, Podkarpatskú Rus i časť územia na hraniciach s Poľskom. Boli vytýčené nové hranice a zvyšná slovenská časť získala štatút autonómnej Slovenskej krajiny v rámci ČSR. Tieto územia i Podkarpatskú Rus vtedajšia československá armáda musela urýchlene opustiť a vedením autonómnej vlády Slovenskej krajiny, ktorá takto vznikla, bol poverený Dr. Jozef Tiso. Hneď po vyrieknutí arbitrážneho rozsudku Maďarsko začalo pridelené územia násilne obsadzovať, pričom dochádzalo k stretom medzi armádami. Maďari ani tieto novovytvorené hranice nepokladali za definitívne a po zabratí územia pripravovali prepad i zvyšného územia v prospech Maďarska, o čom sa dozvedela i vláda Slovenskej krajiny. Zistili, že prebiehajú rokovania s Hitlerom, spoločne s Poľskom, cieľom ktorých bolo prívlastniť si i zvyšnú časť územia Slovenskej krajiny, a túto si rozdeliť medzi sebou. Nielenže rokovali s Hitlerom na definitívnom rozbití ČSR, ale postupne začali i svojvoľne prekračovať hranice, vyvolávať šarvátky a obsadzovať ďalšie územia nad rámec 1. Viedenskej arbitráže. Predpokladalo sa, že 23. 3. 1939 začnú s inváziou na obsadenie celého územia Slovenskej krajiny. V tejto napätej situácii bol zvolaný Slovenský snem dňa 13. 3. 1939 do Bratislavy a predseda vtedajšej už autonómnej Slovenskej krajiny Dr. Jozef Tiso išiel do Berlína hľadať ochranu i riešenie kritickéj situácie u Hitlera. Jednanie nebolo jednoduché a dožadoval sa ochrany pred týmto zámerom. Po návrate z Berlína priamo na Slovenský snem predniesol ultimatívnu požiadavku Hitlera: „Máte dve možnosti, buď vyhlásite samostatnosť, alebo maďarskú okupáciu!“ Výsledok je už všeobecne známy, a tak 14. 3. 1939 bol vyhlásený Slovenský štát a Dr. Jozef Tiso sa stal jeho prezidentom. Týmto dňom sa ČSR rozpadla na 2 časti „Protektorát Čechy a Morava“ a „Slovenský štát“.

Maďarská armáda v tejto dobe už zaberala i ďalšie územia Východného Slovenska, v čom im v priamych bojoch bránili slovenské jednotky i domobrana. A práve v týchto bojoch v deň vyhlásenia Slovenského štátu padol ča-

tár Štefan Roško z Kálnice. Po obsadení Podkarpatskej Rusi a časti Východného Slovenska maďarská armáda v noci z 22. na 24. 3. 1939 prekročila spoločné dovtedajšie hranice. Zbombardovali Spišskú Novú Ves a začala s inváziou na Slovensko, čomu sa slovenská vláda snažila zabrániť nielen vojenskou, ale i diplomatickou cestou u Hitlera. A tak dňa 24. 3. 1939 bolo dohodnuté prímierie. Následne, už v druhej Viedenskej arbitráži zo dňa 4. 4. 1939, boli určené nové hranice medzi Maďarskom a Slovenským štátom, v dôsledku čoho Slovensko prišlo nielen o Podkarpatskú Rus a južné Slovensko, ale i o časť východného Slovenska.

Počas tohto obdobia označovaného ako Malá vojna prišlo o život veľa civilistov a 563 vojakov, pričom v priamom boji úplne jednoznačne padli len 3 vojaci: čatár aspirant Juraj Plesčák, Štefan Halienka a čatár Štefan Roško z Kálnice.

K tejto informácii som sa dostal pri štúdiu archívneho materiálu a nakoľko o tejto udalosti sa v Kálnici nehovorilo a až na p. Jána Krchnavého staršieho (Grymutka) mi nikto nevedel o padlom nič bližšie povedať, hľadal som i na internete ďalej a podarilo sa mi získať o padlom nasledovné informácie, ktoré mi neskoršie doplnili a spresnili u rodiny Zítovej z Dvorov, ktorí doposiaľ s rodinou padlého udržiavajú písomný kontakt a vymieňajú si rodinné informácie.

Štefan Roško sa narodil 16. 4. 1912 v Green Island, štát New York v USA. Bol slovenskej národnosti, evanjelického vyznania. Mal vychodenú obecnú školu a dve meštianky a začal robiť ako robotník. Pristáhol sa do Kálnice a býval vo Dvoroch v dome č. 168, kde bývali i jeho najbližší príbuzní. Tu získal i domovské právo. V súčasnosti je to stará časť domu pani Zítovej vo Dvoroch, kde býva rodina Hláveková. Po nastúpení základnej vojenskej služby 1. 10. 1934 u 41. pešieho pluku bol postupne prevelený a povýšený na desiatnika, s čím odišiel 13. 10. 1936 do zálohy. Rozhodol sa ale vo vojenskej službe pokračovať, a preto dobrovoľne už ako poddôstojník pokračoval v činnosti v službe u svojho pluku, neskoršie bol prevelený k 11. rote hraničiarskeho pluku 6 a naposledy k 9. rote pešieho pluku 7 „Tatranského“, ktorý bol dislokovaný na Podkarpatskej Rusi. Tu počas jej obsadzovania maďarskou armádou padol v priamom boji 14. 3. 1939 u Toruni na Podkarpatskej Rusi.

Zapísal sa tak do histórie tých, ktorí položili život za svojbytnosť slovenského národa a na ktorých sa akosi pozabudlo. Česť jeho pamiatke!

Nech i tento článok je pripomienkou nielen na nášho bývalého spoluobčana, ale i na zložité obdobie, v ktorom sa slovenská štátnosť veľmi ťažko rodila a ešte ťažšie ju bolo udržať. Na obdobie, v ktorom veľké geopolitické závery mocností zavliekli svet podobne, ako sa deje i teraz, do zničujúcej vojny.

Ing. Miroslav Borcovan

Použitá literatúra:

iVHA Bratislava, SKL, Štefan Roško, nar. 1912, 541/1934 DOV Trenčín /Nitra Martin Hetenyi: Slovensko-Maďarské pomedzie r. 1938-1945, 2008 Ladislav Deák: Malá vojna, 1993

V októbri minulého roka sa uskutočnila na jaskyni veľká skupinová akcia. Vyčistila a pripravila sa maringotka, opravili vstupný rebrik a dosiahli sa i určité nové objavy. Na základe nového presného merania jaskyne pomocou digitálnej technológie L. Kubičina a P. Herich vyhotovili novú mapu jaskyne a spresnili údaje o nej. Podľa tohto merania dĺžka jaskyne je 293 m a jej hĺbka dosahuje až 72 m. Čo je dôležité a hlavné, zintenzívnili sa v nej prieskumné práce. Vrátil sa do nej jaskyniarsky život a pripravuje sa zhotovenie nového uzáveru vstupných častí jaskyne. Navyiac, skupina prenajala si v Čachtickom lome zanedbaný

skladový priestor, z ktorého brigádnický vytvára v súčasnosti klubovú i príležitostnú ubytovacu základňu skupiny pre práce nielen v Čachtickom kráse, ale i v Beckovskej jaskyni a ďalších lokalitách.

Preto využívam i túto možnosť oboznámiť širšiu verejnosť nielen s tým, ako sa podarilo jaskyňu objaviť, ale hlavne s tým, že by sme uvítali prihlásenie ďalších záujemcov o túto činnosť nielen z Beckova a Bodovky, ale i z Kálnice. Prežitie neopakovateľné chvíle v lone prírody i v jaskyniarskom kolektíve sú odmenou za námahu pri objavovaní krás jej nádherného podzemia. V tejto súvislosti pripravuje-

me informatívne premietnutie videozáznamu z Beckovskej jaskyne v KD v Kálnici, termín ktorého bude včas zverejnený.

Záujemcovia sa môžu kontaktovať s otázkami na: vedúceho Oblastnej skupiny 22 Čachtice **Lukáša Kubičinu**, tel. 0914230387, kubicina@zoznam.sk, alebo na **Ing. Miroslava Borcovana**, bytom Kálnica 46, tel. 0905636255; 032/7798396. Radi vám poskytneme požadované informácie, ale ešte radšej by sme vás privítali medzi nami.

Ing. Miroslav Borcovan, člen Slovenskej speleologickej spoločnosti, OS Čachtice 22.

KÁLNIČKÍ EVANJELICI TŮŽIA PO ZMENÁCH

V Cirkevnom zbere ECAV na Slovensku Beckov, do ktorého patrí dcérocirkev Kálnica a diaspory Rakofuby, Beckovská Vieska, Nová Ves nad Váhom a Kočovce sme v roku 2014 začali plánovať prípravy na oslavy 200-tého výročia narodenia J. M. Hurbana a 500-tého výročia reformácie Dr. Martina Lutera, ktoré sa uskutočnia v roku 2017. Prípravy spojené s týmito udalosťami prebiehali pokojne a tak isto prebiehal aj duchovný život v cirkevnom zbere (CZ).

Sestre farárke Mgr. Monike Cipciarovej sa v novembri 2014 končilo desaťročné funkčné obdobie v CZ a presbyteri na svojom rokovaní 3. 9. 2014 v Beckove mali na základe cirkevnoprávných predpisov rozhodnúť, ako obsadia uprázdnené miesto zborového farára. Na to, aby dovtedajšia sestra farárka bola opätovne zvolená, potrebovala získať 3/5 väčšinu hlasov prítomných presbyterov, ktorú však nezískala. Od 4. 11. 2014 bola menovaná za náместnú farárku do iného CZ (Rimavská Píla). Na základe ordinačného slubu i rozhodnutia zboru biskupov by bolo bývalo správne a slušné poslúchnuť, prehodnotiť svoje doterajšie pôsobenie a s pokorou odísť slúžiť veriacim na iné miesto. Ale nestalo sa tak. Vzbĺkol hnev, vybíjali sa emócie a miesto vstúpenia si do vlastného svedomia sa hľadal vinník. Od postoja a práce duchovnej pastierky k zverenému stádu sa odvieďla pozornosť na to, kto je na ktorej strane. Nie sú len dve strany, ako sa niektorí domnievajú, ale je aj strana pravdy.

Na miesto odpovede na otázku: Čo bolo dôvodom rozhodnutia nekandidovať ma do ďalšieho funkčného obdobia? Kde nastala chyba? – začalo sa s osôčovaním v kostole, v modlitebni, na ulici, pokračovalo rôznymi nepravdivými tvrdeniami, urážkami, vyhrážkami, údermi „pod pás“... Bolo potrebné, aby sa naštrbili vzťahy v rodinách, medzi priateľmi, bratmi a sestrami? K tomu všetkému nemuselo prísť, keby pastier stál pred stádom a svojim správaním, rečami aj skutkami bol stádu vzorom. Poslanie farára je službou. Vzorom pre túto službu je sám Pán Ježiš Kristus. Jeho pokora, láska, obetavosť... pozitívny postoj aj k nepriateľom. Od Neho a z Jeho príkladu sa máme učiť všetci.

Je len na škodu, že táto kauza v našom cirkevnom zbere zašla až tak ďaleko. Škoda pre sestru farárku, pre CZ i pre našu cirkev. Sklamaná dôvera, oklamani ľudia, zneuhýť cirkevníci, zradení priatelia...

Zborové zvesti k Vianociam ani k Veľkej noci nevyšli, v obecných novinách sa v novembri 2014 nič nepísalo, čo je pochopiteľné, nebol dostatočný odstup od septembrových udalostí. Myslíme si, že teraz, v máji 2015 je už čas vysvetliť členom CZ aj ostatným občanom, čo sa „to“ vlastne v CZ udialo a aký „to“ malo a bude mať dosah pre CZ, obec aj veriacych. K rozhovoru sme pozvali dozorcú CZ Beckov brata **Petra Kočického**.

Pán dozorca, 17. 5. 2015 sa konal v Kálnici konvent, na ktorom sa veriacy rozhodli vytvoriť nový cirkevný zbor. Čo viedlo Kálničanov k tomuto rozhodnutiu?

Príčin je asi viac. Jednou z nich sú dlhodobé vzťahy medzi oboma obcami, ktoré sa prenášali aj do CZ, čo pretrváva už viac ako 250 rokov. Vzťahy v CZ sa ale vyostřili po nekandidovaní sestry farárky. Toto sa prenieslo cez presbyterstvo aj do celého CZ. Veď v roku 1993 bol prijatý štatút, ktorý zaručoval podľa cirkevnoprávných predpisov Kálnici dcérocirkevné práva. To znamená, že ako dcérocirkev môže mať vlastné presbyterstvo, konvent, hospodárenie. V roku 2005 bola navrhnutá zmena štatútu predsedníctvom zboru a následne na konvente schválená. Táto zmena mala za následok znevýhodnenie dcérocirkvi Kálnica voči matkocirkvi Beckov, resp. Kálnica má odvtedy povinnosť platiť príspevky na chod farského úradu spolu s farským bytom, a to 2/3. Sestra farárka po jej nekandidovaní zvolala konvent a doplnila počet presbyterov za Beckov ešte o jedného na viac, a tým vznikla nerovnováha v presbyterstve. Podľa štatútu

tu počet presbyterov za Beckov a Kálnicu má byť rovnaký. Táto rovnováha bola týmto porušená. Rozhodovacie právo je ale opačné, nakoľko má matkocirkev Beckov o jedného presbytera viac. V iných CZ je počet presbyterov priamo úmerný počtu veriacich v tej ktorej časti. Dosiahnuť takýto stav v našom CZ je v dnešnej situácii utópia. A pritom je to najkorektnější spôsob.

Zborový farár a zborový dozorca podľa Cirkevnej ústavy zodpovedajú za činnosť v CZ. Čo bolo teda príčinou nezhôd medzi vami a sestrou farárkou?

Rozdielnosť pohľadov na fungovanie cirkevného zboru. Úlohou zborového dozorcú je: dbať o duchovný rast v cirkevnom zbere, zabezpečovať ochranu a zveľádovanie majetku CZ, dozerať na hospodársku činnosť v CZ, dbať o dodržiavanie cirkevných a iných právnych predpisov (Cirkevná ustava čl. 46, ods. 3). Po návšteve nášho partnerského CZ v Miroslavi sme prišli k záveru, že ak chceme aj my vytvoriť také spoločenstvo bratov a sestier, ako v našom partnerskom zbere je potrebné vykonať zmeny. V prvom rade bolo potrebné urobiť presnú evidenciu členov nášho CZ. Preto presbyteri dostali za úlohu navštíviť každú evanjelickú domácnosť a vypísať evidenčné karty. V týchto kartách boli aj požiadavky a pripomienky na chod CZ od jeho členov. Tieto požiadavky som predostrel sestru farárke, ale neakceptovala ich. Dokonca ma obvinila z práce proti nej. Práca farára i dozorcú je o službe CZ a nie o rozkazovaní. Preto som dodnes jej stanovisko nepochopil. Jednou z týchto požiadaviek boli pastoračné návštevy, ktoré je povinný robiť každý farár, a to nielen na žiadosť cirkevníkov. Hlavné starší členovia boli na toto zvyknutí. Následne na to som si urobil štatistiku návštevnosti na Službách Božích a vyučovaní náboženstva a zostal som zhrozený. Pokles o 60%. Keď uvážime demografický vývoj a tiež celkový trend mladých, tak pokles sa pohybuje okolo 15%. Preto moja otázka znie, prečo okolité CZ majú každú nedelu plný kostol veriacich a u nás je pokles viac ako o polovicu? Prečo u nás už dva roky nebola confirmácia? Prečo sa odhlasujú deti z náboženstva? Zborový dozorca sleduje aj túto oblasť duchovného života zboru a je jeho úlohou poukázať aj na negatíva.

Bolí ste obvinený, že ste ovplyvňovali presbyterov pred prvým kandidačným presbyterstvom, ktoré sa konalo 3. 9. 2014. Ako to teda bolo?

Ako som už spomínal, problémy, ktoré boli v našom CZ som nevidel len ja, ale hlavne presbyteri, ktorí pri vytváraní evidencie CZ navštevovali domácnosti, vypočuli si mnohé názory, a preto sa rozhodovali sami za seba. Nikto im ruku nedržal. Ich hlasovanie bolo ovplyvnené tým, s čím sa stretli pri návšteve domácnosti. Hlasovanie na kandidačnom presbyterstve bolo predsa tajné. Takže ovplyvňovanie je vylúčené. Každý presbyter dokonca podpísal čestné prehlásenie, že hlasoval slobodne a nebol nikým ovplyvňovaný. Preto toto tvrdenie považujem za účelovo vykonštruované, aby sa dalo napadnúť kandidačné presbyterstvo, čo sa napokon aj stalo. Prečo majú presbyteri skladať reparát? Reparát zo svedomia? Veľmi si vážim prácu a poslanie presbyterov. Svoju prácu si mnohí plnia svedomito na úkor svojho voľného času a rodiny, a preto verím, že každý presbyter pristupoval k hlasovaniu na kandidačnom presbyterstve zodpovedne.

Je pravdou, že bola obvinená aj sestra seniorka, ktorá je súčasne administrátorkou cirkevného zboru, že pri kandidačnom presbyterstve dňa 3. 9. 2014 pochybila?

Skupina 13 členov z nášho CZ podala na sestru seniorku žalobu. Na základe vznesených obvinení žiadali, aby bola sestra seniorka odvolaná z funkcie seniorky Považského seniorátu. Neoprávnene. Podľa môjho názoru tento návrh na základe jeho obsahu považujem za pokus o znecitnenie osoby sestry seniorky. Tvrdenia a domnienky navrhovateľov uvedené v návrhu nemali oporu v žiadnom cirkevno-právnom predpise. Rozhodnutie presbyterstva nemôže byť predsa sestru seniorku kladené za vinu a rovnako jej nemôže byť kladené za vinu ani protiprávne konanie sestry farárky Mgr. Moniky Cipciarovej. Generálny súd ECAV v tejto veci pojednával v januári 2015, a žalobu v plnom rozsahu zamietol. Spolu so seniorálnym dozorcú sme boli na pojednávanie predvolaní ako svedkovia a morálne prišli sestru seniorku podporiť aj niektorí členovia z nášho CZ. Zarážajúce je ale to, že zo žalobcov sa súdneho pojednávania nezúčastnil nikto a nikto sa z nich dodnes sestru seniorku neospravedlnil! Či porušovať ôsme Božie prikázanie je v kresťanskom spoločenstve normálne? Je to kresťanské? Napíňa srdce týchto ľudí skutočná láska? Veď láska k Bohu je meradlom našej lásky k blížnemu! Aká je potom láska týchto ľudí k Bohu? Čím je naplnené ich srdce?

Ako je to s fungovaním farského úradu?

Sestra farárka odmietla odovzdať úrad. Doteraz protiprávne zadržáva matriky, pečiatky, archív a ďalšie veci potrebné k výkonu činnosti a fungovania CZ. Nemáme prístup do kancelárie farského úradu. Na základe súčasného stavu by nemali prebiehať pohreby, krsty, sobáše, confirmácia. Každý úkon je potrebné hneď po jeho vykonaní zapísať do príslušnej matriky, čo za daných okolností nie je možné. Sestra farárka je dlhodobo práceneschopná, ďalej býva vo farskom byte v Beckove napriek tomu, že má k dispozícii služobný byt v inom CZ. Po ročnom konvente, ktorý sa konal 8. februára 2015 v Beckove, prišiel list, v ktorom presbyteri z Kálnice vyjadrili svoju nespokojnosť okrem iného aj s dianím na

10 ROKOV SNAŽENIA ZO SZV V NOVOM MESTE NAD VÁHOM VČELA V PRÍRODE

V galérii ZUŠ v Novom Meste nad Váhom sa dňa 23. 4. 2015 konala významná udalosť, ktorou bola vernisáž výstavy výtvarných, literárnych a fotografických súťažných prác v roku 2015 v rámci jubilejného 10. ročníka súťaže „Včela v prírode“. Bola spojená s vyhodnotením a odovzdaním cien súťažiacim. Do uvedenej súťaže sa prihlásilo takmer 300 súťažných prác z 24 škôl, žiaci ktorých získali 36 ocenení v 4 súťažných kategóriách rozčlenených podľa stupňa školy od najmenších materských škôl až po žiakov stredných škôl. Najlepšie súťažné práce boli vystavené nielen v galérii ZUŠ, ale aj počas výstavy SZV Záhradkár a včelár v Trenčine a naďalej budú prezentované v rôznych médiách.

Do súťaže sa zapojila i naša Základná škola s materskou školou v Kálnici, ktorá získala dve ocenenia: 3. miesto v kategórii priestorových výtvarných prác – Materské školy a ďalšie 3. miesto v kategórii priestorových a výtvarných prác – 1. stupeň ZŠ. Je potešiteľné, že naša škola v uvedenej súťaži sa nielen teraz, ale i v minulosti úspešne prezentovala. Súvisí to i s tým, že na škole sa včelárskej problematike úspešne venujú, majú založený i včelársky krúžok pod vedením p. Tibora Valoviča, za čo im patrí i naše poďakovanie.

Predseda organizačného výboru Mgr. D. Hevery v príhovore zhodnotil spoluprácu organizátorov súťaže, ktorými bola Základná organizácia SZV Nové Mesto nad Váhom (ZOSZV), Mesto Nové Mesto nad Váhom, ZUŠ a CVČ. Zvlášť zdôraznil, dlhoročnú obeť prácu p. **Tibora Valoviča**, ktorý bol autorom i iniciátorom myšlienky usporiadania uvedenej súťaže, v snahe oboznámiť deti so životom i významom včiel i s prácou včelára, a tak v deťoch rozvíjať kladný vzťah ku včeláreniu, čo sa vo vzájomnej spolupráci čiastočne aj podarilo. Slávnosti sa zúčastnili i zástupkyňa Nového Mesta nad Váhom pani viceprimátorky Kvetoslava Hejbalová a Ing. Viera Vienerová (na fotke), ktoré po ocenení súťažiacich p. Tiborovi Valovičovi odovzdali „Ďakovný list za dlhodobú spoluprácu pri organizovaní súťaže a za pomoc pri výchovnom pôsobení na deti a žiakov novomestských škôl prostredníctvom rôznych aktivít“ a ďalší ďakovný list venovali ZO SZV v Novom Meste nad Váhom, ktorá bola nielen spoluorganizátorom súťaže, ale vždy prispievala i medovým darčekom oceneným, čo len v tomto ročníku predstavovalo 76 kg medu v hodnote 456 Eur.

V záverečnom príhovore p. Tibor Valovič ako predseda základnej organizácie včelárov v Novom Meste nad Váhom poďakoval za ocenenie, ktoré sa jemu

i ZOSZV za dlhoročnú aktivitu dostalo i za spoluprácu všetkým, ktorí sa o úspešnú doterajšiu prezentáciu súťaže zaslúžili. Skonštatoval, že tento jubilejný 10. ročník súťaže Včela v prírode je konečný a ďalej súťaž už pokračovať nebude. Pozval prítomných na návštevu 1. včelárskeho náučného chodníka J. M. Hurbana do Kálnice.

K udeleniu ďakovného listu p. Valovičovi úprimne blahoželáme a želáme mu, nech mu vzácna myšlienka prostredníctvom detí vnášať do života kladný vzťah ku včelám a včelárstvu ešte dlho vytrvá.

Ing. Miroslav Borcovan, člen SZV

Foto: Monika Šupatíková, Školský servis

OKIENKO DO AKTIVÍT MIESTNEHO ODBORU MATICE SLOVENSKEJ

Jedným z dôležitých cieľov Matice slovenskej v tomto zložitom multikulturnom svete je snaha o zachovanie a pozdvihnutie národného povedomia. Z toho dôvodu si rôznymi aktivitami pripomína významné výročia i dejinné súvislosti v živote a utváraní slovenského národa. V tomto roku si pripomíname 200. výročie narodenia Ludovíta Štúra, ktorého generácia sa v minulom období výrazne zaslúžila o zachovanie slovenského národa. V tejto súvislosti sme právom hrdí na to, že v tejto generácii popredným vodcom bol aj J. M. Hurban, majúci pekný vzťah ku Kálnici a ktorého pamiatku v spolupráci s obcou si rôznymi formami pripomíname.

Na valnom zhromaždení miestneho odboru Matice slovenskej, ktoré sa konalo 21. 3. 2015 v KD v Kálnici, sme zhodnotili nielen doterajšiu činnosť, ale vytýčili sme si aktivity, ktorým sa chceme v tomto roku venovať. Hlavné zábery činnosti i aktuálne informácie zverejníme na stránke obce. Aspoň niečo z nich v krátkosti uvádzam.

Večer po valnom zhromaždení nasledovala verejná beseda s JUDr. Dušanom Krivským o jeho priam neskutočných zážitkoch z cestovania po celom svete. Ako všestranný športovec, spisovateľ, súdny advokát a nadovšetko cestovateľ takmer po celom svete svojím typickým skalickým „spisovným vyprávením“ prítomných privádzal do takmer nepretržitého 2-hodinového smiechu. Vrávi sa, že smiech a dobrá nálada lieči. A tejto medicíny sme dostali pozhnané. Na viac sme mali možnosť dokúpiť si jeho posledne vydanú knižku pod názvom „Blb nového typu“ a v pokoji domova precítiť ďalšie úsmevné príhody spojené s nekritickým využitím počítačovej techniky. Poďakovanie patrí manželom Jánovi a Zuzke Hladkých za starostlivosť i sprostredkovanie besedy.

V záujme rozširovania poznatkov z ovocinárskej problematiky uskutočnila sa dňa 8. 2. 2015, v prísali KD v Kálnici názorná prednáška o zásadách zimného rezu, štepenia a vrúbľovania ovocných stromov. Následne na ňu 28. 3.

2015 nasledovala praktická ukážka rezu a zmladzovania ovocných stromov na vedení i starších stromov, ktorá sa konala vo dvore a záhrade Luboša Kmeťa. Ukážku viedol Tibor Valovič, ktorého výklad formou zaujímavej vzájomnej konzultácie dopĺňal i študent Ondrej Ševčík - študujúci ovocinársku problematiku na Poľnohospodárskej univerzite v Nitre. Obidve prednášky priniesli účastníkom veľa zaujímavých poznatkov, za čo patrí p. T. Valovičovi, O. Ševčíkovi i Ľ. Kmeťovi úprimné poďakovanie.

V sobotu 9. 5. 2015 sme privítali v Kultúrnom dome v Kálnici Petra Ondrejoviča z Beckova na už tradičnej a pútavej besede. Jeho nevšedné zážitky a poznatky z ciest, ktoré absolvoval v tomto roku prezentované kvalitným videopremietaním, boli pre prítomných príjemným zážitkom. Zvlášť zaujímavé boli zábery zo života Slovákov žijúcich v Rumunsku, doposiaľ hrdých na svoj pôvod i tradície a ich veľkú ústretovosť aj pohostinnosť. Sme mu veľmi vďační za to, že si nachádza vzácny čas, aby sa so svojimi postrehami z ciest podielil s nami a želáme mu šťastné návraty domov na Slovensko, ktoré má tak rád.

V súčasnosti v spolupráci s obcou i ďalšími organizáciami pripravujeme niekoľko podujatí, na ktoré chceme pozvať širokú verejnosť. V nedeľu 14. 6. 2015 sa uskutoční ovocinárska prednáška a názorná ukážka letného, tzv. Jánskeho, rezu ovocných stromov. Ukážka i s možnosťou pozretia si výsledku minuloročného rezu, sa uskutoční od 9. hod v záhrade Ing. Martinky Jacolovej pri dome č.194, kde bude i zraz záujemcov. Ukážku povedie p. Tibor Valovič.

V utorok 1. 9. 2015 v Deň Ústavy SR uskutoční sa 4. ročník hviezdového výstupu k slovenskému dvojkrížu na Ostrom vrchu so zrazom pri kríži o 13. hod a následnom posedení pri zrubu.

Prezentácia pripravovanej obrazovej novej knihy Milana Stanu „Chvála krajiny“ bude v termíne, ktorý oznámime po dohode s ním dodatočne.

Ing. Miroslav Borcovan, predseda MO MS v Kálnici

fare a predsedníctvu CZ oznámili pozastavenie platieb na chod farského úradu a bytu. Je to veľmi neštandardná situácia.

A čo bolo ďalej?

Začiatkom mája bol predsedníctvu CZ doručený list, v ktorom nás presbyteri z Kálnice žiadali, aby sme 17. mája 2015 zvolili zborový konvent do Kálnice za účelom vzniku nového CZ. Kálničania na ňom deklarovali, že chcú ísť vlastnou cestou vzhľadom na neúnosnosť situácie v CZ. Bol som prekvapený, keď po hlasovaní som videl na ich tvárach úsmev. Úsmev, ktorý vyjadroval nielen upokojenie, ale aj snahu o vybudovanie si svojho vlastného CZ. Viem, že ešte bude treba veľa úsilia, odporúčanie seniorátu, súhlas dištriktu, ale hlavne Božieho po-

žehnanja, pretože v prvom rade všetko, čo robíme má byť na oslavu nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista a nie na oslavu víťazstva jedného nad druhým. Bude treba zriadiť faru, farský úrad, a to nie je jednoduchá vec. Ale Kálničania už aj v minulosti dokázali svoju jednotu a túžbu pracovať na vinici Pánovej, a preto verím, že si dokážu vybudovať svoju kňazskú stanicu a vznikne možno počtom menší, ale duchom veľký cirkevný zbor. V marci sa konalo v Kálnici Seniorátne stretnutie dozorcov, presbyterov a pracovníkov cirkevných zboroch Považského seniorátu, na ktorom Kálničania ukázali, že vedia a chcú sa podieľať na akciách organizovaných seniorátom, dištriktom, ako aj akciách celocirkevných, na ktorých sa zúčastňovali už v minulosti.

(CZ)

Mária Štefancová – pôrodná asistentka z Kálnice

Mária Štefancová sa narodila 27. 1. 1916 v Očkove v roľníckej rodine Kubánovcov, ktorí mali 4 vlastné deti a jedno adoptované. Základnú školu, 8 tried ľudových, vychodila v Očkove. Ako mladá dievča odišla na „roboty“ do Čiech, pracovala v Pisku.

A pretože veľmi pekne spievala, oslovil ju jeden hudobník z Prahy, aby šla k nemu za speváčku. Odmietla, lebo v Pisku sa zoznámila s Pavlom Štefancom z Nového Mesta nad Váhom (1), ktorý sa v roku 1938 stal jej manželom. Odišli do Nového Mesta nad Váhom k mužovým rodičom, odtiaľ do Novej Vsi nad Váhom, kde sa im narodili dcéry Anka a Evka. Neskôr sa presťahovali do Kálnice, tu sa narodila tretia dcéra Olinka. Pavol Štefanec pracoval ako poľnohospodársky robotník. To všetko bolo počas 2. svetovej vojny.

„Dedko Pavel Štefanec bol vjakom slovenskej armády, bojoval v SNP. Po potlačení SNP sa dostal do nemeckého zajatia, tu ho pri výsluchu bili, pričom stratil sluch. Podarilo sa mu ujsť a pešo sa dostal domov. Pri jednej akcii v obci, Nemci ich hľadali, chlapi utekali, on nepočul, ako kričia Halt!, a tak utekal a mladý nemecký vojak ho zastrelil,“ spomína si na babkino rozprávanie vnučka Dagmar.

Bolo to na konci vojny, 8. februára 1945, Nemci a gardisti hľadali v obci partizánov. Vojak vraj vyliezol na kopec hnoja, aby zasiahol posledného utekajúceho... Mária zostala sama s tromi malými dcérami. Z najhoršieho jej pomohli spoluobyvatelia, keď na podnet vojnového komisára obce Jána Ševčíka zorganizovali v obci zbierku, na ktorú prispeli nielen všetci Kálničania, ale aj priatelia z Nového Mesta nad Váhom a Beckova (2). Vyzberané finančné prostriedky vdove s tromi malými deťmi prišli vhod na zabezpečenie strechy nad hlavou, kúpili si dom pri hlavnej ceste.

Po vojne s podporou obce šla do školy, 24. 6. 1948 získala diplom pôrodnej asistentky (Štátny ústav pre vzdelanie a výcvik pôrodných asistentiek v Bratislave, č. 167), ktorý ju oprávňoval vykonávať pomocnú prax pôrodnícku. Prácu „babice“ vykonávala pre obce Beckov, Kočovce, Beckovskú Viesku a Rakolúby. Takto sa z Márie Štefancovej stala zdravotná sestra pomáhajúca celej obci nielen pri pôrodoch, ale aj pri rôznych úrazoch a bežných ochoreniach. Ochoťne pomohla v ktoromkoľvek čase.

Zostala žiť v Kálnici, venovala sa zdravotníckej profesii, svojim deťom a neskôr ich deťom. Mala 7 vnúčat a o všetky sa starala, lebo ich rodičia boli zamestnaní. Vnučka Dagmar: „My, vnúčence, sme radi u nej jedávali i spávali, večer nám rozprávala o mladosti, o dedkovi, o našich mamách, o tom, ako sa ťažko prebýjala životom. Spávali sme v izbe, kde večer zakúrila v kachliach. Pred spaním otvorila malú knižku, v ktorej boli na každý deň modlitby, prečítala z nej a až potom zhasla svetlo. V tej izbe vládol vždy taký pocit istoty a pokoja.“

Ako spomínajú jej dcéry, žili chudobne, ale pociťovo. „Pamätám si ju, ako ráno skoro vstala, postarala sa nám o raňajky, desiate a potom odišla kúpať po domoch detičky. Keď som ešte nechodila do školy, občas ma zobrala so sebou. Spomínam si aj na to, ako ženy ešte nechodili pravidelne do gynekologických ambulancií, ale keď boli tehotné, tak prišli za babkou, tá mala takú veľkú písanku, kde všetko o nich spísala (myslím, že tie knihy ale odovzdávala). Keď som už vedela písať, tak mi dovolili do nich písať poznámky, mala som z toho veľkú radosť, lebo som sa cítila ako jej asistentka. Budúce mamičky k nám chodili a ona sa o ne starala až do pôrodu. Veľa detí sa narodilo pod jej rukami doma. Neskôr, keď už fungovali poradne pre budúce mamičky v gynekologických ambulanciách, tak robila aj tam s lekármi. Často k nám chodili jej kolegyně sestričky aj pôrodné asistentky, ale aj lekári. Ona bola vždy pohostinná a každú návštevu rada uvítala.“

Vo voľnom čase rada čítala knihy, hlavne romantické a historické romány. Bola aj členkou obecnej knižnice a v mladosti ROH, inak sa politicky neangažovala. „Oproti babke bývali Kiššovci, bývalý pán riaditeľ. Babka sa veľmi priatelila s pani Kiššovou. Pamätám sa, ako si popoludní o pol tretej varili kávičku, nejakú sladkosť napiekli, raz u babky, druhýkrát u pani Kiššovej. Priatelili sa a po celý život sa oslovovali pani Kiššová a pani Štefancová. Dovolili mi s nimi sedávať a počúvať ich rozhovory.“

Dobre vychovala svoje deti, ktoré jej v dospelosti všetku lásku oplácali láskou a starostlivosťou až do jej konca. „Aj keď už sme boli dospelí, stále sme sa vracali k babke – posedieť, porozprávať sa, na

jej dobré koláče, francúzske zemiaky, žemľovku, volské očka a všelijaké dobroty. Nikdy nebola sama. Každé Vianoce trávila striedavo u dcér s ich rodinami.“

Umrela doma 26. 6. 1989 (3).

Dana Badžgoňová

Poznámky:

1) Pavol Štefanec (4. 10. 1911–8.2.1945) a Mária Štefancová (27. 1. 1916–26. 6. 1989)

2) Zbierka slúžila ku cti obyvateľom Kálnice, ktorí takto prakticky vyjadrili pomoc vdove s malými deťmi. Rodina si na tieto peniaze nepamätá, dcéry boli ešte malé, ale „sbieracie háryky“ – zoznamy prispievateľov na 6 stranách (meno, číslo domu, suma) sa dodnes zachovali. Vyzberali 13.594 korún. Po vojne sa podobná zbierka robila aj v Beckove na pomoc obyvateľom, ktorých domy boli zničené počas oslobodenia.

3) Zdroj: Dagmar Valovičová, vnučka; Ján Ševčík, pamätník (článok Spomienka na Pavla Štefancu, MY Trenčianske noviny 9. 2. 2015, s.); dobové pramene – Sbíerací hárok z roku 1945, 6 strán (archív Jána Ševčíka).

Spomienka na Pavla Štefanca

Pavol Štefanec
(4.10.1911 – 8.2.1945)

Dňa 8. februára 1945 bol v našej obci Kálnica prepad gardistov a Nemcov na partizánov. Muži utekali pred silou nemeckých vojsk do hôr, aby sa zachránili. Vojaci po nich strieľali a na P. Štefanca vystrelil vojak, ktorý vyšiel na kopec hnoj, aby ho zasiahol rovno do hlavy, keď vchádzal do hlbokkej cesty, kde už bol nedosiahnuteľný.

Po tomto čine nemeckých vojakov sa na podporu vdovy Márie Štefancovej, ktorá mala tri maloleté deti, na podnet Jána Ševčíka, komisára obce, začala zbierka, na ktorú obyvatelia prispeli podľa svojich možností – od 3 korún po 1000 korún, vid' zbierkový hárok „Sbierací hárok“. Tiež boli medzi našimi občanmi aj Ján Vistrčil, Koloman Slimák (v roku 2014 sa v obci konal Memorál Kolomana Slimáka) a Urban Polák z Nového Mesta nad Váhom, p. farár Kočický a organista Grah z Beckova.

Na začiatku „Sbieraceho hároku“ bolo napísané:

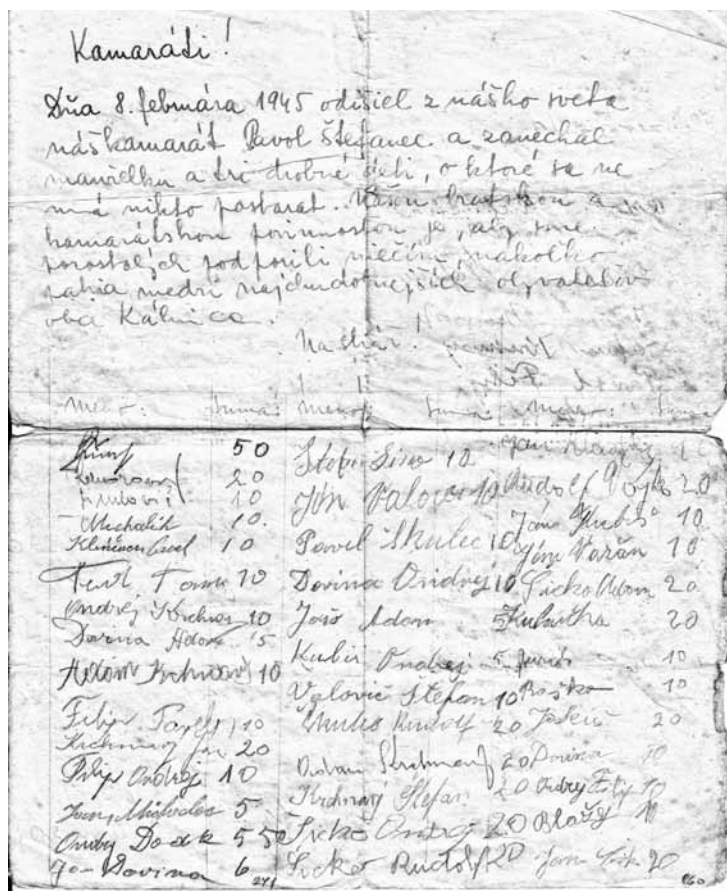
Kamaráti!

Dňa 8. februára 1945 odišiel z nášho sveta náš kamarát Pavol Štefanec a zanechal manželku a tri drobné deti, o ktoré sa nemá nikto postarať. Našou bratskou a kamarátskou povinnosťou je, aby sme pozostalých podporili niečím, nakoľko patria medzi najchudobnejších obyvateľov obce Kálnica.

Na stráž!

Po druhej svetovej vojne sa obec rozhodla a dala vdovu Štefancovú do školy, kde si urobila kvalifikáciu ako pôrodná asistentka. Túto prácu vykonávala aj pre iné obce – Beckov, Kočovce, Beckovskú Viesku, Rakoluby. Pani Štefancová po tomto školení bola pre obyvateľov Kálnice ešte veľmi užitočná pri menších úrazoch a chorobách, kde vedela ošetriť a poradiť vždy či bola noc alebo deň.

Ján Ševčík, Kálnica

Cvikla - najlepší bojovník proti rôznym ochoreniam

Pôvod cvikly patrí okoliu Stredozemného mora. Cviklu obľubovali v minulosti už mnohí veľikáni, ku ktorým patrili napríklad aj Aristoteles. Prví ju cielene začali pestovať Rimania a Gréci a neskôr sa dostala aj do oblastí Španielska, Portugalska alebo dokonca Číny a rovnako aj Arabi podľahli jej chuti a účinkom. V súčasnosti sa cvikla pestuje na celom európskom území. Obsahuje zinok, meď a jód, ktoré spolu s vitamínom E spomaľujú starnutie a podporujú pevnosť nechťov a vlasov. Obsahuje tiež vitamín C, ktorý podporuje imunitný systém a vitamín B, ktorý vplyva na rast tkanív. Vďaka obsahu kremíka sú väzivá pevnejšie a cievy pružnejšie. Obsahuje aj dostatočné množstvo vápnika, ktorá je známa ako dobré rozpúšťadlo anorganického vápnika, ktorý sa v tele môže hromadiť vo forme usadenín. Tieto „usadeniny“ sa podieľajú na mnohých chronických ochoreniach, ako sú: artritída, ochorenia srdca, rakovina, obličkové kamene, očné choroby, kŕčové žily, arterioskleróza. Jedna z obrovských výhod cvikly je, že má preventívne účinky proti rakovine. Farbivá betacyaníny pomáhajú zabráňovať vzniku rakovinových tumorov a tiež detoxikujú telo od všetkých toxínov. Túto zeleninu môžete konzumovať v niekoľkých podobách. Najpopulárnejšia je sterilizovaná, na vynikajúco chuti aj

ako súčasť niektorých pokrmov, napríklad v polievke, šaláte alebo dokonca aj nátierkach. Ak chcete využiť všetky liečebné vlastnosti cvikly, najlepšia je surová alebo ako šťava.

Recept na skvelú šťavu z cvikly

Na jej prípravu budeme potrebovať 2 ks cvikly, 2 ks jabĺk a med podľa chuti. Cviklu aj jablká očistíme a odšťavíme alebo jednoducho rozmixujeme. Do šťavy pridáme med a chutný a zdravý nápoj je na svete.

Šalát z cvikly

3 ks stredne veľkej cvikly ošúpeme, nakrájame na štvrtiny a varíme v osolenej vode cca 10 minút. Po vychladnutí postrúhame ako tekvicu, pokvapkáme 1 PL citrónovej šťavy, pridáme 1-2 PL chrenu (môže byť aj zaváraný) a 1 kelímok kyslej smotany. Konzumujeme ako prílohu k hlavnému jedlu alebo ako šalát, napr. s celozrnným pečivom.

Pečená cvikla

3 - 4 ks cvikly dôkladne umyjeme, nakrájame na mesačičky, dáme do zapiekacej misy a ochutíme: 1 KL soli, trochu čierneho korenia, 1 KL rasce, 3 - 4 strúčiky cesnaku, 3 - 4 PL oleja (napr. olivový), pokvapkáme balzamikovým octom alebo citrónovou šťavou, pridáme bylinky - tymian a rozmarín, dôkladne premiešame, prikryjeme alobalom a pečieme v rúre cca 45 minút. Je to výborná príloha k rôznym hlavným jedlám, napr. aj miesto zemiakov.

Posledné dva recepty pripravujem pravidelne pre mojich blízkych a priateľov a všetci si ich obľúbili. Vyskúšajte i vy a prajem dobrú chuť.

Ingrid Ševčíková

Alergická reakcia

Poštípání bodavým hmyzom, či už včelou, sršňom, osou alebo akýmkoľvek jedovatým hmyzom môže u senzitivných ľudí vyvolať alergickú reakciu, anafylaktický šok, v tých horších prípadoch až smrť. Reakcia môže nastať už niekoľko minút po poštípaní. Môže sa prejavíť miernym začervenaním miesta v mieste vpichu, opuchom, svrbením, lokálne žihľavkou, pri ťažších reakciách dochádza k opuchu tváre, krku, žihľavke po celom tele. Tieto príznaky nakoniec prejsť až do šoku, kedy už dochádza k celkovej slabosti organizmu, a to k poklesu krvného tlaku, omdrivaniu pier, prstov na rukách,

k poruchám dýchania, k pomočeniu a v konečnom dôsledku až k strate vedomia. Pri ľahších formách alergickej reakcie stačí väčšinou studený obklad na postihnuté miesto, Fenistil gel, podať antihistaminikum, pri ťažších formách sa podávajú kortikosteroidy, Ventolin na podporu dýchania, Epipen - adrenalínové pero. Ľudia, ktorí sú zvlášť alergickí na včeli jed, by mali mať u seba vždy pohotovostný balíček, ktorý im predpíše ich lekár, respektíve alergológ.

MUDr. Lenka Benáková

BUDEME MAŤ V KÁLNICI MULTIFUNKČNÉ IHRISKO S UMELÝM TRÁVNÍKOM?

V súčasnosti môžeme povedať len toľko, že ho chceme mať... Pán starosta svoje predvolebné predsavzatie „Pre deti menšie, väčšie i dospelávajúcu mládež uvažujeme s vybudovaním multifunkčného ihriska v areáli TJ Zavažan Kálnica. Určite by bolo prospešným prvkom pre podporu zdravého vývinu detí, zvyšovanie ich sily, obratnosti a vytrvalosti“ sa snaží naplniť.

Tento cieľ sa možno mnohým zdal byť nespĺniteľný, vzhľadom k doteraz neprekonateľným problémom vlastníckych vzťahov k pozemkom v našom športovom areáli, i keď v minulosti vlastníci mali tieto pozemky zamienené za iné, ale toto sa nepremietlo do listov vlastníctva. Snaha predchádzajúceho starostu a zastupiteľstiev obce vždy stroskotala na tomto probléme.

Iskierka nádeje nám vznikla po vydaní Výzvy Úradu vlády Slovenskej republiky zo dňa 20. marca t.r. na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie v programe „Podpora rozvoja športu“ na rok 2015 so zameraním na výstavbu multifunkčných ihrísk. V metodike na podávanie žiadostí, okrem iného je uvedené, čo v minulosti nebolo, že list vlastníctva k pozemkom je možné nahradiť zmluvou o výpožičke nehnuteľnosti najmenej na obdobie desiatich rokov odo dňa predloženia žiadosti o poskytnutie dotácie a súhlas vlastníka nehnuteľnosti so stavebnými úpravami.

Na základe týchto skutočností pán starosta v spolupráci s predsedom TJ začal zabezpečovať všetky potrebné doklady ako prílohy k žiadosti. Tých príloh bolo 27 a ešte rada ďalších dokladov potrebných ku stavebnému konaniu, ktoré bolo potrebné zabezpečiť a doručiť na Úrad vlády do 20.5.2015. Okrem toho sme museli meniť polohu a osadenie ihriska o 90 stupňov oproti pôvodnému zámeru, aby sme sa vyhli pozemku vlastníka, ktorý býva mimo Kálnice a s výstavbou ihriska na jeho parcele

nesúhlasí. Toto nám situáciu skomplikovalo natoľko, že termín podania žiadosti sme stihli na poslednú chvíľu. Tu je potrebné poďakovať všetkým ostatným osloveným vlastníkom žijúcim v Kálnici, že pochopili zložitú situáciu a dali súhlas s výstavbou multifunkčného ihriska. Ich vlastníctvo k pozemkom zostáva zachované tak ako doteraz. Ak naša žiadosť bude schválená a ihrisko vybudované, vďačné kálnické deti a mládež im to nikdy nezabudnú.

Dušan Filip

VALNÉ ZHROMAŽDENIE ČLENOV TJ ZAVAŽAN KÁLNICA

TJ Zavažan dňa 21. 2. 2015 na svojom Výročnom rokovaní za účasti viac ako 80 členov zhodnotila svoju činnosť za uplynulé funkčné obdobie rokov 2011–2014. Po zvolení návrhovej a volebnej komisie, po prerokovaní správy o činnosti, správy o hospodárení, správy revíznej komisie a diskusii, nasledovala voľba výboru TJ Zavažan, revíznej komisie a výborov jednotlivých oddielov na ďalšie štvorročné obdobie. Valné zhromaždenie uložilo výborom jednotlivých oddielov vo svojej pôsobnosti samostatne zabezpečovať športovú činnosť. Výboru TJ uložilo v spolupráci s Obecným úradom zabezpečiť v areáli TJ Zavažan výstavbu multifunkčného ihriska s umelým trávnikom. Zároveň poverilo predsedu TJ ako štatutára klubu samostatne konať menom TJ Zavažan. V prípade jeho neprítomnosti vo veciach hospodárskych, na platnosť písomného právneho úkonu, sú potrebné podpisy dvoch členov výboru TJ – spravidla podpredsedu, tajomníka, pokladníka, resp. ďalšieho člena výboru TJ Zavažan.

Na 4-ročné funkčné obdobie rokov 2015–2018 boli zvolení:

Výbor TJ Zavažan:

predseda a štatutár klubu – Dušan Filip
 podpredseda – Ján Nedbal
 pokladníčka – Sylvia Bolechová
 tajomník – Ing. Ján Hrnčiarik
 ISSF manažer klubu – Andrej Važan
 členovia výboru – Ondrej Ševčík, Ing. Milan Ďuriš, Dalibor Lintner, Ján Valovič

Revízna komisia TJ Zavažan:

predseda – Ing. Marián Kunda
 členovia – Miloš Šagát st., Adrián Plichta

Výbor futbalového oddielu:

prezident futbalu – Ján Nedbal
 predseda FO – Ondrej Ševčík
 podpredseda – Marián Dovina
 tajomník – Andrej Važan
 pokladníčka – Sylvia Bolechová
 vedúci mužov – Ľuboš Bulko
 vedúci dorastu – Juraj Bušo
 vedúci žiakov – Ing. Ján Hrnčiarik
 členovia výboru – Martin Hladký, Lukáš Pavlech, Ľubomír Mikuš, Marián Ivana st., Miloš Kunda, Ján Kotula.

Výbor lyžiarskeho oddielu: predseda – Ing. Milan Ďuriš, členovia – Miroslav Bušo, Bc. Martin Markech, Dušan Filip.

Výbor stolnotenového oddielu: predseda – Dalibor Lintner, členovia – Erik Kukučka, Roman Janega st.

Výbor turistického oddielu: predseda – Ján Valovič, členovia – Ján Hladký, Janka Bagová, Mgr. Jaroslava Ďurcová.

Dušan Filip